

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ລັດຖະບານ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ **205** /ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 19 12 2016.

ລັດຖະດຳລັດ ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ
(ສະບັບປັບປຸງ)

- ອີງຕາມ ລັດຖະດຳມະນຸນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໝວດທີ VI
ມາດຕາ 67 ຂຶ້ 1 (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015);
- ອີງຕາມ ມະຕືຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 026/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ
2016 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ (ສະບັບ
ປັບປຸງ);
- ອີງຕາມ ທັງສີສະໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 047/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 1 ຫັນວາ
2016.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ :

- ມາດຕາ 1 ບະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ (ສະບັບປັບປຸງ).
ມາດຕາ 2 ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີເຄີຍສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວິລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ **026** /ຂພຂ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ **11/11/16**

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ

**ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແයດ
(ສະບັບປັບປຸງ)**

ອີງຕາມມາດຕາ 53 ຂໍ 1 ຂອງລັດຖະທ່ານະບຸນ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ແລະ ມາດຕາ 11 ຂໍ 1 ຂອງ
ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ
ລາວ.

ໝາຍເຫຼື່ອທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສໍາເນົນ ເກືອທີ່ 2 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄືນຄວ້າພິຈາລະນາ
ຢ່າງກວ່າງຂວາງ ແລະ ເລີກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດ
(ສະບັບປັບປຸງ) ໃນວຳລະກອງປະຊຸມດອນເຊົ້າ ຂອງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕິກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກິດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດ (ສະບັບປັບປຸງ) ດ້ວຍກະ
ແນນສູງເຫັນດີເປັນສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຍໍາທີ່ຕັ້ງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ເອົ້າດີພາບ ເຖກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

תורת הרים ותנינים

ເລກທີ 08 / ລມຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016

กิตติมศักดิ์

ວ່າດ້ວຍ ການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ (ສະບັບປັບປຸງ)

ພາກທີ ।

ມາດຕາ 1 (ປັບປຸງ) ຈຸດປະສົງ

มาตรา 2 (ปีบปริ) งานลัจ្ហាស៊ិត

ການລົງສັດ ແມ່ນ ການນໍາເອົາສົດມາລົງໃນສະຖານທີ່ໄດ້ນີ້ກີ່ເຫະເລີມ ຊຶ່ງມີການຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກຄາ ແລະ ການນຳໃຊ້ແຜນອັນລັດ, ການຈັດການທີ່ບູ້າໄສ ແລະ ສະພາບແວດລົມຂອງສັດ, ການສະໜອງອາຫານ, ນ້ຳ ແລະ ການດູແລຊູຂະພາບສັດທີ່ດີ ໄດ້ບໍ່ມີເຫັນກະທິບຫາງລົບຕໍ່ລົ່ງແວດວ່ອນ ເມື່ອເຮັດໃຫ້ສັດມີຄຸ້ມຄະນາແລ້ງແຮງ, ຈະເລີນເຕີບໄດ, ໃຫ້ເປັນຕະວິດຫຼາຍຂຶ້ນ ແນໃຈຮັບປະກັນຕອບສະຫອງໃຫ້ແກ່ຕົ້ນບໍລິໂພກພາບໃນ ແລະ ເປັນສິນຕັ້ງອອກ.

ມາດຕາ 3 (ປັບປຸງ) ການສັດຕະວະແຜດ

ການສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ວິທະບາພາຫາງດ້ານການແພດ ກ່ຽວກັບສັດເຂົ້າໃນວົງກາງຈາກຄາຊູຂະຍາບລືດ ເປັນຕົ້ນ ການກວດຊູຂະຍານ, ການບັງມະກີພະຍາກ ແລະ ປິ່ນປົວສັດລົງງ; ສັດນໍາ ແລະ ສັດບໍາ, ການກັນ ແລະ ກວບຄຸມພະບາດສັດຕິດດ້ານສັດຊູສັດ ລວມທັງພະຍາດສັດ ຕິດຕໍ່ອຸ່ນກົນ, ສະຫວັດໃນການສັດ, ການກວດກາຄຸນຂະຍາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຫາງດ້ານອ່າຫານໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິໂພກຕາມລະບົບຕ່ອງໄສຂອງການປະລິດສັດ, ຈ້າຫນາຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ປະລິດຕະຫັນສິນເກົ່າກ່ຽວກັບສັດ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງວິທາຊີບລົງງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ.

ມາດຕາ 4 (ປັບປຸງ) ການຂະຫຼາຍຄ້າສັບ

ຄ້າສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍຂະບົບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ສັດ ພາຍເຖິງ ລັດລົງງອຸກດີວຍນໍານົມ, ສັດປິກ, ເບິ່ງ ແລະ ສັດອື່ນທີ່ນໍາມາລົງງ;
2. ສະຫວັດໃນການສັດ ພາຍເຖິງ ການລ້າງຕູ້ອນໄຂຍ່ມືອໃຫ້ສັດມີຊີວິດບຸ້ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດ້າຍຄືກັນກັບທ່ານະຊາດຂອງສັດ ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ແຮງງານສັດ, ການບັນຫຼຸກຂົນເຈິ່ງສັດ ແລະ ການຂ້າສັດທີ່ບໍ່ເປັນການທ່າລະມານ ຫຼື ຫາລຸນສັດ;
3. ປະລິດຕະຫັນສິນເກົ່າກ່ຽວກັບສັດ ພາຍເຖິງ ສັດມີຊີວິດ, ປະລິດຕະຫັນສັດ, ປະລິດຕະຫັນຂອງຈາກສັດ, ປະລິດຕະຫັນທາງດ້ານເນັນຫຼຸກກໍາ, ປະລິດຕະຫັນທາງດ້ານຊີວະ, ຊື້ນສ່ວນພະຍາກ, ອາຫານລືດ, ປະລິດຕະຫັນການສັດຕະວະແຜດ, ອຸປະກອນກ່ຽວກັບການລົງງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ;
4. ປະລິດຕະຫັນການສັດຕະວະແຜດ ພາຍເຖິງ ອຸປະກອນ, ປາສັດຕະວະແຜດ ເປັນຕົ້ນ ຢ່າກັນຂະບາດສັດ, ຢ່າປັນປົວ, ຢ່າບ່າລຸງສັດລົງງ ຫຼື ປະລິດຕະຫັນອື່ນທີ່ມີການເຂັບໂອໃຫ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກັນ, ບັງມະກີພະຍາກ, ປິ່ນປົວ ຫຼື ປຸງນແງ່ໜ້າທີ່ຂອງອະໄວບະວະຂອງສັດ;
5. ປະລິດຕະຫັນສັດ ພາຍເຖິງ ດິນເປະລິດທີ່ໄດ້ມາຈາກອະໄວຍະວະຂອງສັດ ເປັນຕົ້ນ ຊາກ ສັດເມີນໄຕ, ຊາກສັດເປົ້າເຖິງ, ຊື້ນ, ນົມ, ໄກ, ທັງ, ເຂົາ, ກະດຸກ, ເລືອດ, ເຕືອງໃນ, ໄຂມັນ, ຂົນ, ດັບ, ນໍາເຊື້ອ, ຕີວ່ວອ່ອນ, ຖຸລັງໄດ້ ລວມທັງນີ້ເພິ່ງ;
6. ຊື້ນສ່ວນພະຍາກ ພາຍເຖິງ ຕົວບາງທີ່ກັບຈາກສັດມີຊີວິດ ຫຼື ຊາກສັດທີ່ປັນເລື່ອນ ຫຼື ສິ້ງໄລປັນເລື່ອນເຊື້ອພະຍາດເພື່ອການວິຈະພະຍາດສັດ;
7. ສິ່ງເປັນເຂັນຕະລາຍ ພາຍເຖິງ ເຊື້ອພະຍາດ, ສານແກມ, ວັດຖຸ ຫຼື ຕູ້ອນໄຂທີ່ພາໃຫ້ຕິດເນີນກະທົບຫາງເນີນຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ຄົນ ແລະ ສັດ;
8. ພະຍາດລະບະດສັດ ພາຍເຖິງ ພະຍາດສັດທີ່ບຸ້ໃນບັນຊີພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງເຈົ້າ, ພະຍາດສັດຕິດຕໍ່ອຸ່ນກົນ, ພະຍາດສັດທີ່ເຕີດຂຶ້ນໃໝ່ ແລະ ພະຍາດສັດທີ່ກັບມາຈະບາດຄືນໃຫ້ຕາມການກຳນົດຂອງກະຊວງກະຕິກໍາ ແລະ ຢ່າໄມ;
9. ຕ້ອງວິໄຈ ພາຍເຖິງ ສະຖານທີ່ ທີ່ມີການປະກອບເຖື່ອງນິວິໄຈ, ພະນັກງານຕັກນິກ, ຫຼື ຊຽວຊານດ້ານການວິໄຈ ແລະ ມີຈະປັບການບັງປິບເນີນການວິໄຈທີ່ເຊື້ອຖືໄດ້ ຊິ່ງອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກາງລົງງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດຮ້ອງ, ດິຕາມ ແລະ ກວດກາ;

10. ຄອນມ່ງງົງ ພາຍເຖິງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການ ເກີດ ຫຼື ແຜະຈານຂອງລົງເປັນ ຂັນຕະລາຍ ແລະ ດິນກະທົບຕາມມາດໍາລົງມີຊີວິດ ຫຼື ເສດຖະກິດ;
11. ການປະເມີນຄວາມ່ຽງງົງ ພາຍເຖິງ ການປະເມີນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການ ເຊົ້າ, ກີລົວ ແລະ ແຜະຈາຍຂອງລົງເປັນຂັນຕະລາຍທີ່ຈະມີໃນກະທົບຫາງລົບດໍາລົງມີຊີວິດ ແລະ ເສດຖະກິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດທີ່ບໍ່ເຂົ້າ;
12. ໄຮງເຂົ້າສັດ ພາຍເຖິງ ລະຖານທີ່ໄດ້ຫຼົງ ທີ່ມີການກໍລັງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍເຕືອງນີ້ ແລະ ອຸປະກອນ ເພື່ອອ່ານວບຄວາມຂະດວກລ້ານັບການ ຂ້າ, ຄົວສັດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງຈະລິດຕະພັນລັດເນື້ອງຕົ້ນ ຊຸ່ງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ລົງງົດ ແລະ ສັດທະວະແພດ;
13. ບ່ອນຂ້າສັດຢ່ອບ ພາຍເຖິງ ບ່ອນທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ດໍາເນີນການເຫົ້າສັດ ທີ່ມີຈຳນວນຈຳກັດ;
14. ລະຖານທີ່ປະກອບການລົງງົດ ພາຍເຖິງ ລະຖານທີ່ ທີ່ມີຂອນເອກສະເພາະໄດ້ຫຼົງ ທີ່ມີລົງປຸກລ້າງຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ປະກອບດ້ວຍເຕືອງນີ້ ແລະ ອຸປະກອນກ່ຽວກັບການລົງງົດ ເປັນດີນ ອ່າງເຂົ້າເຊື້ອ, ຄອກສັດ, ບ່ອນປະສົມ ແລະ ເກັບຮັກອາຫານສັດ, ແຫ່ງນໍ້າ ຫຼື ມີທີ່ຫາວ້າ ແລະ/ຫຼື ບ່ອນປຸກພື້ນອາຫານສັດ;
15. ແຮດກັນຊຸມ ພາຍເຖິງ ເຂດໃດຫຼົງ ທີ່ລ້າງຂຶ້ນປຸ່ນປົວເວັນເອົມຮອນຂອງເຂດບ່ອດພະບາດ ຫຼື ເຂດຄວບດຸນພະຍາດລະບາດສັດໃດຫຼົງ ເພື່ອໃຫ້ເປັນເຂດສະພາບໃຫ້ພະຍາຕເຫຼື້ອທິງ ຫຼື ອອກຈາກເຂດດັ່ງກ່າວໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ມາດຕະການຄວບດຸນພະຍາດ ເປັນຕົ້ນ ການຄວບດຸນການເຄື່ອນຍ້າຍ, ເຝົ້າລະວັງ, ອະນາໄມ, ອ່າເຊື້ອ, ກ່າວຊັດຊາກສັດ ແລະ ກາບໃຫ້ປ່າກັນພະຍາດ;
16. ເຂດຄວບດຸນພະຍາດລະບາດສັດ ພາຍເຖິງ ພື້ນທີ່ໄດ້ຫຼົງ ທີ່ເປັນເຂດລະບາດຂອງພະຍາດສັດທີ່ຈຳເປັນດ້ອງແຈ້ງ ລວມທັງເຂດທີ່ມີຄວາມ່ຽງງົງ ໄດ້ມີການກໍານົດຂອບເຂດ ແລະ ບໍ່ໃຊ້ມາດຕະການໄດ້ຕອບຕໍ່ການລະບາດຂອງພະຍາດທີ່ສັດເຈັນ ເພື່ອຈະກັດກັນການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ບໍ່ໃຫ້ແຜ່ງຈາຍໄປໆເຂດອື່ນ;
17. ສັດຕະວະແພດ ພາຍເຖິງ ບຸກກິນທີ່ໄດ້ຮັບປະກາສະປີປະບັດ ວິຊາສະເພາະດ້ານສັດຕະວະແພດລະດັບປະລິນຍາຕາເຂົ້າຂຶ້ນໄປ ທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາເຮັບຮອງ;
18. ພະບານນັດ ພາຍເຖິງ ຫຼື ຊຸວຍສັດຕະວະແພດ;
19. ສັດຕະວະແພດນັນ ພາຍເຖິງ ອາສາສະຫັກ ທີ່ໄດ້ຮັບໃນບ້າງຢືນ ການປົກອົບຮົມໄວຍະຂັ້ນກ່ຽວກັບວິຊາການດ້ານຊຸຂະພາບສັດ ຈາກໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
20. ການລົງງົງສັດແບບກອບຄົວ ພາຍເຖິງ ການລົງງົງສັດທຸກປະເພດ ແບບມູນເຊື້ອທີ່ບໍ່ມີເວົ້າ ພາຍເຕັ້ນຕໍ່ເພື່ອການດໍາ;
21. ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງງົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ພາຍເຖິງ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ທີ່ມີພາລະປິດນາດໃນການພັດທະນາ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະຖານ, ກໍາແນະນຳດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການລົງງົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ລວມທັງ ການນໍາໃຊ້ມາດຕະການ

ด้านอุรbangab- ลัต
, ละเอียดในการลัต ในขอบเขตที่วะปะเนด และ งานปั้งปินอุรbangab- ลัต
และหัวງ
ปะเนด;

22. ການຄວບຄຸມລະບົບຕ່ອງໄລ້ການປະລິດສັດ ພາຍຕຶງ ການກຳປົດມາດຕະຖານຂອງ ການວົງງ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ສັດ ລວມທັງການ ດີດາມກວດກາ, ປຶ້ງຢືນຄຸນນະພາບຂອງການ ວົງງ, ຂົນສິ່ງ, ຊາ, ດົວ, ແນກປະເຜົດຮຸນ, ບຸງແຕງ, ບັນຈຸ, ຕັບອັກຄາ, ເຄື່ອນບ້ານ ແລະ ການວາງຂາຍຜະລິດຕະພັນລັດຮຸນ ຕັ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ຕໍ່ສູຂະພາບ ຂອງ ສັດ, ຜູບລີໄພກ ແລະ ບໍລ້າງເມີນກະທົບຕໍ່ ສ້າແວດລັອມ;

23. กานที่จะมานัดหมายเจริญ กานจะเข้าโดยเดตนา ที่นัดให้สัตว์เกิดมีกวน
ดับปดป่ายษาตัด ที่ มีกาน;

24. ການເຂັ້ມທະບຽນແນວພື້ນເລັດວົງ ພາຍເຖິງ ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ ເພື່ອລວບລວມຂໍ້ມູນ
ຫ້າງເປັນສະຫຼຸກພື້ນເລັດວົງ ລ່າວັບການຕັ້ນລະອຸດ, ຈົດຈໍາແຜກ, ສະຫງວນ, ປັບປຸງ ແລະ ດະຫາຍານແນວ
ພື້ນ;

25. ສະໜຸດເພີ້ນເສັດລົງງາມເຖິງການລວບລວມທຸກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບພັນທຸກໆກ່າຍຂອງເສັດລົງງາມທີ່ນໍາເຂົາແລະ ສັດລົງງາມເພື່ອ:

26. ດະນິດຕະຫຼາມທາງດ້ານພົນຖານກໍາເລັດວົງ ພາກບໍຕິງ ດະນິດຕະເຊີນທາງພົນຖານກໍາ ຈາກຜັດວົງທີ່ປັບປັນດີນກໍາເປົດ ຫຼື ຊັ້ນປະສົມ ເປັນເຕີນ ນໍາເຊື້ອ, ໄຂ ແລະ ຕົວອ່ອນຂອງເຊີດວົງ;

27. ສັດລົງທີ່ເປັນແນວພື້ນ ຫາຍເຕິງ ສັດລົງທີ່ມີສາບພື້ນຂະເມເຈທີ່ຖືກຢືນຢັນຕົ້ນກໍາໄປດ້ານການ
ປ່າງເປັນທາງການ ໂດຍໄດ້ຮັບການຂັ້ນທະບຽນຕາມລະບຽບການ ເພື່ອໃຫ້ນໍໃຊ້ເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍພື້ນ
ສັດລົງ.

ມາດຕາ 5 (ປີບປ່າ) ນະໂຍບທະຂອງວັດທະຖານວັດທະຖານລົງຈັກ ແລະ ສັດຕະວະແພດ

ວັດ ຖືເຂົາງງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ເປັນວຽກງານພ້າເຕັນຂອງການພັດທະນາດ້ານ ກະລືກຳ ແລະ ສິ່ງສົມໃຫ້ທຸກໆທາງສ່ວນເສດຖະກິດ ດ້າເນີນການລົງສັດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ດັກປະກັນຄວາມຫຼັນພຶ່ພາກດ້ານຂະບາຍາອາຫານ ແລະ ການປະຈິດເປັນເຊີ່ນດັ່ງ.

ລັດ ເພີ່ມທະວີການລົງທຶນ ໄສ່ການເັດທະນາເພື່ນຖານວັດຖຸຕັກນິກ ແລະ ບຸກຄະລາກອນສ້າງ
ການຄົນຄວາ, ວິໄຈ ແລະ ການຖ້າບທອດຕັກນິກ-ຕັກໃນໄລສີທີທັນສະໄໝ ກ່ຽວກັບການລົງງວັດ ແລະ
ການລັດທະວະແຜດ ໃຕ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິເນີນຕາມທິດສີຂຽວ, ສະອາດ, ປອດໄຟ, ຍິນຍິງ,
ບໍລິຫານກະທິບຕໍ່ຮ້າມມີ ແລະ ສີ່ແວດລ້ອມ.

ວັດ ອົງເລີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຕ້ບຸກຄົນ, ບິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທິງໝາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນໃຊ້ການລົງລັດ, ການສືບຕະວະແພດ ລວມທັງການປຸງແຕ່ງຂຶ້ນຕົ້ນ ເພື່ອເພີ່ມເປັນຜະລິດຈາກລັດ, ຮັບປະກັນດ້ານຖຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ບໍລິເພິ່ນ ແລະ ໃຫ້ຫາຍເປັນສິນຄ້າ ດ້ວຍການເຂົ້າເຖິງ ບະໄບບາບຕ່າງງານລະບຽບການ ເປັນດັ່ນ ນະໄຍບາຍດ້ານສິນເຊື້ອທີ່ມີດອກເບີຍ ແລະ ໄລະເວລາກ້າ ພິມສິນເຫດລືມເປັນ ລວມທັງນະໄຍບາຍຫຼຸດຜ່ອນພາສີ, ອາກອນ. ການຊຸດເຊີຍເພື່ອກັນ ແລະ ຄວບຖຸມ ຢະບາດສະເພາະໄດ້ຫົ່າ ຕາມການກໍາປົດອ່າຍົການດີ່ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ.

ລັດອີງເຕີມ ແລະ ຊຸກຍຸການລົງຈຶດຂອງກອບດົວ ແບບເປັນໝາມ, ຖຸມ ແລະ ສະຫະກອນ ດ້ວຍ ການລ້າງກາງທຶນພັດທະນາການລົງຈຶດ, ກອງທຶນສຸຂະພາບສັດ, ນະໄຍບາຍກັບພະຍາດແບບເສຍຄ່າ ຫຼື ບໍ່ເສຍຄ່າ ແລະ ນະໄຍບາຍອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນວັກທີ່ງນີ້.

ມາດຕາ 6 (ປິບປຸງ) ຖັນຍາການກ່ຽວກັບວຽກງານລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແයດ ວຽກງານລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງນະໄບບາຍ, ມຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມເຫັນຊາດຕາມທີ່ດັກກະສິກໍາ ສີຂວວ, ສະອາດ ແລະ ປິບປຸງ;
2. ຮັບປະກັນຄວາມບອດໄພດໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ດິນ ແລະ ສັດ;
3. ທັນເອົາການລົງຈຶດແບບທ່າມຊາດ ໃປຮູກການລົງຈຶດແບບເກິ່ງທັນສະໄໝ ຫຼື ທັນສະໄໝ ແລະ ຮັບປະກັນເນີນປະໄຕບົດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໄດຍບໍ່ໃຫ້ມີເນີນກະທຶນທາງວິບຕໍ່ສິ່ງແວດວົອມ, ທ່າມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ;
4. ບໍ່ໃຊ້ຮັບພະຍາກອນ, ແນວພັນລັດຢ່າງມີປະສິດທິພິນ ແລະ ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກ ລາກ່າມະພັນລັດເພື່ອທີ່ດີບໍ່ໃຫ້ລຸ່ມພັນ;
5. ຮັບປະກັນການບໍ່ໃຊ້ມາດຕະການ ດ້ານຊຸຂານາໄນ້ຢ່າງໄປ່ງິໂລ, ບຸກົກໍາ, ລະເພີ່ມານ ແລະ ຕາມຄວາມຈໍາເປັນທີ່ອີງໃສ່ການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ;
6. ສອດຄ່ອງກັບລັບບາສາກົນ ແລະ ສິນທີ່ສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາກີ.

ມາດຕາ 7 (ໃໝ່) ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍຂະບັບນີ້ ບໍ່ໃຊ້ລໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາບໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ ເກືອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບການລົງຈຶດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດ ຫຼື ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 8 (ປິບປຸງ) ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ຫຼັກສິນການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກເພື່ອ ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບວຽກງານ ລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ດ້ວຍການແລ້ວປົງປົງເປັນ, ຂຶ້ມູນ ຂ່າວຄານ, ການດົ້ນດວ້າ ແລະ ເນີນການ ດົ້ນດວ້າຫາງດ້ານວິທະຍາລາດ, ຕ້າງນິກ-ຕ້າກໃນໄລ່ຊີ, ກາບປິກອົບຮົມ, ລ້າມຮ່າ, ທັດສະນະລຶກສາ ແລະ ບົກລະດົບຄວາມຮູ້ ຄວາມຄວາມກ່າວທ່ານວິຊາການ ເພື່ອເລັດໃຫ້ວຽກງານລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ຢະຫຍາຍເຖືອ, ເຂັ້ມແຂງ, ທັນສະໄໝ ແລະ ປະຕິບັດລັບຍາສາກົນ ແລະ ສິນທີ່ສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນ ພາສີ.

ພາກທີ II ການລົງສັດ

ມາດຕາ 9 (ປັບປຸງ) ວິຊາການລົງສັດ

ວິຊາການລົງສັດຕື່ນຕົ້ນ ມ ດັ່ງນີ້:

- ແຜນພິດທະນາການລົງສັດ;
- ການຄ້າຫຼວດທ່າງວັນກັບການລົງສັດ;
- ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄ້າລັບການລົງສັດ;
- ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການຫິດຜອງການລົງສັດ;
- ການພິດທະນາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແນວເພີ້ນສັດ;
- ການພິດທະນາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອໍາຫານສັດ ແລະ ພິດອາຫານສັດ;
- ການວິຈາຂານສັດ;
- ການຂຶ້ນທະບຽນເພີ້ນສັດ ແລະ ການສືບປອນຫຼັງປະຫວັດຂອງສັດ;
- ການນຳໃຊ້ສັດລົງ.

ມາດຕາ 10 (ປັບປຸງ) ແຜນພິດທະນາການລົງສັດ

ແຜນພິດທະນາການລົງສັດ ແມ່ນ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້, ການກໍາປິດຢູດທະຫາດ, ແຜນງານ ແລະ ໄດ້ການເພື່ອພິດທະນາການລົງສັດໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍເຖິວ ແລະ ປິນປົງ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວິຊາການ ລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການ ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງລັງລັງແຜນພິດທະນາການລົງສັດໃນແຕ່ລະໄວຍະ.

ມາດຕາ 11 (ປັບປຸງ) ການລໍາຫຼວດທ່າງວັນກັບການລົງສັດ

ການລໍາຫຼວດທ່າງວັນກັບການລົງສັດ ແມ່ນ ການກັບກໍາເຂົ້າມູນສະຖິຕິກ່ຽວກັບການຍະລິດສັດ ເປັນຕົ້ນ ຊະນິດ, ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນ, ທີ່ງຫຍ້າ ແລະ ສະຖານທີ່ລົງສັດ, ພຳລົງສັດ, ຕຸລົງສັດ, ປັດໄຈ ການຍະລິດສັດ, ເປັນຮະລິດຈາກສັດ, ພະບາດສັດ, ສະພານແວດລົ້ມຂອງການລົງສັດ, ການຕະຫຼາດສັດ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວິຊາການ ລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍປະສານສົມທີບກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດ້ວຍການລໍາຫຼວດທ່າງວັນກັບການລົງສັດ ແລະ ໃຫ້ລັງເປັນຖານຂຶ້ນນີ້ໄວ້ ເພື່ອຄະຫຍາຍໃຫ້ແກ່ການຈ່າງແຜນພິດທະນາການລົງສັດໃນແຕ່ລະເຂດ ຕາມຄວາມເຫັນສົມໃນແຕ່ລະໄວຍະ.

ມາດຕາ 12 (ປັບປຸງ) ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນລໍາລັບການລົງສັດ

ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນລໍາລັບການລົງສັດ ແມ່ນ ການກໍາປິດເຮັດ ແລະ ອາງນະໄບບາຍກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມື້ນທີ່ດິນທີ່ເໝາະສົມລໍາລັບການລົງສັດແຕ່ລະປະເພດ ລວມທັງການກໍາປິດຫິດພິດທະນາ ແລະ ອາງລະບຽບການຄຸ້ມຄອງເຂດລົງສັດ ແລະ ເຂດຂະຫງວນໄວ້ ເພື່ອການປຸກພື້ນວັດຖຸດິນອາຫານສັດ.

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່ານມີເປັນຜົນອີກລາ, ສ້າງວັດ, ກໍາມືດເຫດການຝູກພິດອາຫານສັດ, ເຫດການລົງລັດ ແລະ ເປັນຕິການປະຈານສົມທຶນກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອກໍາມືດນະໃບບາຍຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍ່ໄຊທີ່ດີນລົງລັດການລົງລັດແຕ່ລະຊະນິດ ຫຼື ປະເພດໃຫ້ມີປະສິດທິພິບ, ພິບປິງ ແລະ ບໍ່ສ້າງໃນກະທຶນດໍ່ເຫດທີ່ດີນບຸກປິງ.

ການຫັນທີ່ດີນ ທີ່ໄດ້ຂັ້ນລ້າມະໃນເປັນທີ່ດີນລົງລັດ ແລ້ວໄປບໍ່ໃຊ້ໃນເບົາໝາຍອື່ນ ຕ້ອງໃຫ້ອອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ ແລະ ນະໄບບາຍທີ່ດີນໄດ້ຂ່ອະນຸບາດນໍາ ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່ານມີ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມລະບຸງການ.

ມາດຕາ 13 (ປັບປຸງ) ການຄື້ນຄວ້າ ແລະ ການທິດລອງການລົງລັດ

ການຄື້ນຄວ້າ ແລະ ການທິດລອງການລົງລັດ ແມ່ນ ການອີກຂາຍທາງດ້ານວິທະບາຫາດ ກ່ຽວກັບການລົງລັດ ເປັນຕິ່ນ ດັກນິກການລົງລັດ, ແນວັນລັດ, ອາຫານສັດ, ພິບຕອບແຫບທາງດ້ານເຄົາຖະກິດຂອງການລົງລັດ ລວມທັງການປັບປຸງເຂົ້າກັບຮະນາບແວດລ້ອມຂອງລັດລົງລັດແຕ່ລະປະເພດ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຈານສົມທຶນກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄື້ນຄວ້າ ແລະ ທິດລອງການລົງລັດ ລວມທັງພັດທະນາເັ້ນຖານວັດຖຸຕັກນິກ ແລະ ບຸກຄະລາກອນໃຫ້ເຂັ້ມແຍງ.

ບຸກຄົນ, ປິດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນການຄື້ນຄວ້າ ແລະ ການທິດລອງການລົງລັດ ຕ້ອງໄດ້ຂ່ອະນຸບາດນໍາອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 14 (ປັບປຸງ) ການພັດທະນາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແນວໜັນສັດ

ການພັດທະນາແນວໜັນສັດ ແມ່ນ ການກໍໄຊວິທະບາຫາດໃດໜຶ່ງ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວໜັນສັດ ລວມທັງການເສີຍແບ່ງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບແນວໜັນສັດແຕ່ລະປະເພດ ແນໃໂຊ້ກຸ່ງການປະວິດສັດໃຫ້ມີຄຸນນະຫານ, ປະສິດທິພິບ, ຂະຫຍາຍໃຫ້ເກີດເນີນປະໄຫຍດທາງດ້ານເຄົາຖະກິດຊູງ ແລະ ພິບປິງ.

ການຄຸ້ມຄອງແນວໜັນສັດ ແມ່ນ ການກໍມີດະບຽນການເປັນຕິ່ນ ການຂັ້ນຫະບຽນພັນສັດ, ການປັບທິກປະຫວັດ ແລະ ຜະລິດຕະພາບ, ການປະເມີນຄຸນຄ່າ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງແນວໜັນສັດ ລວມທັງການສະຫງວັນ, ການປົກປ້າກຮັກໝາ, ການຈົດລິຂະສິດກ່ຽວກັບ ກໍາມະນີນ, ສາຍເນັນສັດ ແລະ ວິທີການປະສິມພັນສັດ.

ບຸກຄົນ, ປິດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງພັດທະນາ ແລະ ບໍ່ໄຊແນວໜັນສັດ, ສາຍພັນສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ນະໄບບາຍ, ວິທີການ, ລະບຸງການ ແລະ ມາດຕະຖານຕັກນິກ ທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດກໍານົດ.

ມາດຕາ 15 (ປັບປຸງ) ການພັດທະນາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອາຫານສັດ ແລະ ພິດອາຫານສັດ

ການພັດທະນາອາຫານສັດ ແລະ ພິດອາຫານສັດ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໃນໄລຊີໃດໜຶ່ງ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວໜັນພິດອາຫານສັດ, ການບຸກແຕ່ງອາຫານສັດ ລວມທັງການເປີຍແບ່ງຂໍ້ມູນ

ຂ່າວສານທີ່ງວົງກັບອາຫານເລືດ ແລະ ພິດອາຫານເລືດ ແບໃສ່ເລືດໃຫ້ການຍະລິດ ແລະ ນໍາໃຊ້ອາຫານເລືດມີປະເລືດທີ່ເປັນສາ.

บุกถิน, บีติบุกถิน ถึง งานจัดตั้ง ที่ บะลิด, จำช่าย, ยะนอง และ/ถึง น้ำให้ดอยาหนาแล้ว นิดอยาหนาแล้ว ต่อไปเป็นตากามะบูบกานที่กะดุงวะลีก้า และ ป่าไม้ที่นิด.

מג' 16 (ר' יונה ב' ז' טבת תשע"ג)

ການວິຈະອາຫານເສັດ ແມ່ນ ການວິທະຍາຄາດດ້ານໄມ້ຮຸນຫານ ຂອງອາຫານເສັດ ດັ່ງ
ດີນ ກວມຊຸມ, ຫາດໄປເຕີນ, ເຕືອໄຍ, ໄຂມັນ, ແຮທາດ, ວິຕາມືນ, ເຖິງ, ພະລັງງານ, ກວມເປັນເກີດເປັນ
ດ້າງ, ອັດທາການບ່ອບ ຫຼື ຖຸດຊົມ ລວມທັງການຊອກຄົ້ນຫາສານດີກດ້າງ ແລະ ສິ່ງປິນເປົ້ອນທີ່ເປັນລັບຕະ
ລາຍຢ່າໃນອາຫານເສັດ ແລະ ວັດຖຸດິນອາຫານເສັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບ້ານມີ ດ້ວຍເປັນເຈົ້າການລ້າງມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ດ້ວຍເປັນການວິໄຈອາຫານລັດ ແລະ ພຶດທະນາພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກ, ບຸກຄະລາກອນດ້ານການວິໄຈອາຫານລັດ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ເພື່ອກວບຄົມຄົບປະຫວານອາຫານເຫັນໃຫ້ໄດ້ນົກຕະຖານ.

บุกคืน, นิ่งที่บุกคืน ซึ่ง งานจัดตั้ง ที่มีจุดประสงค์ดำเนินงานวิจารณหานี้ดี ต้องได้รับอนุญาตนำ kakeweb มาใช้ และ ไม่นั้น

มาตรา 17 (ปัจจุบัน) กำหนดให้บุคคลใดซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่ได้รับมาโดยชอบด้วยกฎหมาย

กานขึ้นทะเบียนมีลักษณะเป็นรูปแบบที่ง่ายและสามารถเข้าใจได้ดี ทำให้ผู้ใช้งานสามารถนำข้อมูลมาใช้งานได้สะดวกและรวดเร็ว

ການເສີບເປັນຫຼັງປະທົດຂອງລັດ ແມ່ນ ການຕິດຕາມຂໍ້ມູນຂອງລັດໄຕໃດໜຶ່ງ ຫຼື ກຸມຜັດໄດ້ໜຶ່ງ ດະຫາຍາດໃຫ້ວິດອາຊົງວັນ

ອົງການດຸ່ມຄອງວົງກຽນລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແມດ ດ້ວຍຜັດທະນະລະບົບການຂຶ້ນທະບຽນ
ນີ້ສັດ ແລະ ການສືບປີມເຫັນເຖິງປະຫວັດຂອງສັດ ໄດຍນຳໃຊ້ວິທີການຕ່າງໆ ເພີ້ນຕົ້ນ ການຫີບເປີຖຸ, ສັກ
ນິກ, ຂໍາາລະຫັດນາໄໂຄ ທີ່ ຜົນປັນໂຄຣເຊີນ.

ບຸກຄົນ, ມີຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕີ ທີ່ດໍາເປັນການລົງສັດເມືອຈ້າກ່າຍ ດ້ວຍເຫຼົາຮວມປະຕິບັດແຜນການຂຶ້ນທະບຽນເພີ່ມສັດ ແລະ ການສືບຢ້ອນຫຼູງປະຫວັດຂອງເຈັດຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່ານມີໃນແຕ່ລະໄວຍະ.

มาตรา ๑๘ (ปีบป่า) งานนำเข้าสัมภาระ

ສັດລົງ ແມ່ນ ສັດປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ຄົບນໍາມາລົງ ເພື່ອບໍລິໄຟກພຍໃນຄອບຄົວ, ຜົນແຮງງານ
ລາກແກ້, ທະລະກິດ, ລາຫາລະນະປະໄຕແຫຼຊ ແລະ ຕໍ່ອງການທີ່ດີລວຍ.

ສັດລົງສາມາດນໍໃຊ້ເພື່ອກ່ະລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິໄນກພາບໃນກອບຄົວ ຊຶ່ງມີສັດນ້ອຍປະເພດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ສັດປີກ, ຫຸ, ແນ, ພາກ ຫຼື ສັດອື່ນ ທີ່ລົງເປັນຈຳນວນຫົ່ອຍ ໄດຍບໍ່ມີເປົ້າຫາກເພື່ອຈໍາຫ່າຍເປັນລາຍຮັບຕົ້ນທີ່;
2. ການເປັນແຮງງານລາກແກ່ ຊຶ່ງມີສັດໃຫຍບປະເພດ ອົງ, ດວຍ, ຕ້າງ, ມ້າ, ວ, ລາ ທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຫຼຸດເອັນແຮງງານຂອງກົນ ເປັນຕົ້ນ ຂີ, ຕ້າງເຄື່ອງ, ແກ້ໄທ ຫຼື ກວງນ;
3. ການຫຼວະກິດ ຊຶ່ງມີ ສັດທີ່ລົງເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ຫຼື ເປັນໝາມ ເພື່ອຈໍາຫ່າຍ;
4. ການພາກສະນະປະໄຫຍດ ຊຶ່ງມີ ສັດລົງໄວ້ປະຈຳເຮືອນ, ສັດລົງເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວ, ການກົດາ, ການລັກຄາຄວາມປອດໄພ ລວມທັງ ສັດລົງເພື່ອການບັນຫຼາງ ເປັນຕົ້ນ ສັດຢູ່ໃນລວມສັດ, ໄຮງລະຄອນສັດ ຫຼື ທີ່ມີພິທະເນັ້ນສັດ;
5. ການທິດລອງ ຊຶ່ງມີ ສັດທີ່ລົງໄວ້ເພື່ອການເປະລິດ ແລະ ທີ່ຕະຫອງປາ, ບໍ່ມະຕິພະຍາດ, ສຶກສາ ແລະ ກື່ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະສາດການແພດ ເປັນຕົ້ນ ກະຕານ, ຫຸ້າວ, ຫຸ້ະເພີ້າ ແລະ ສັດປະເພດອື່ນ ທີ່ເໝະໜີມກັບການທິດລອງແກ່ລະບຸ.

ພາກທີ III ການສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 19 (ໃໝ່) ວົງກາງານສັດຕະວະແພດ

ວົງກາງານສັດຕະວະວະແພດ ຕົ້ນທີ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ;
2. ການປິ່ນປົວສັດ;
3. ການເກື່ອນເບີນຜະລິດຕະຫຼັນເຂັ້ມດ້າກ່ຽວກັບສັດ;
4. ການຂ້າດີວ້າສັດ ແລະ ການກວດກາອະນາໄມຮັ້ນ;
5. ສະຫຼັດດີການສັດ.

ໝວດທີ 1 ການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ

ມາດຕາ 20 (ປິບບຸງ) ພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ

ພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ແມ່ນ ພະຍາດສັດທີ່ຄາມາດຕິດຕໍ່ຈາກ ສັດຮູ່ສັດ ຫຼື ຈາກສັດອື່ນ ຊຶ່ງມີການແພ່ລາມໄວ, ລ້າງເປີນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊີວິດ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.

ບຸກຄົນທີ່ມີບເຫັນ ຫຼື ສິ່ງໄລຍການເກີດແຍະບາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ອີງການຄຸມ ຕ້ອງວົງກາງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ພາບໃນເລກ ຊາວສີ ຂົວໄມງ.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ຮັບການຢືນຢັນການເມີນພະຍາດສັດທີ່ຈໍາປັນຕ້ອງແຈ້ງ ຈາກຫ້ອງວິໄຈແລ້ວ ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ອີງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນພະຍາດສັດທີ່ຈໍາປັນຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ ພາບໃນເວລາ ຊາວສີ ຊຸວໂມງ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງກໍານົດບັນຊີພະຍາດສັດທີ່ຈໍາປັນຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ປະກາດໃນສາທາລະນະຊຸມຮັບຮູ້ໃນແຕ່ລະໄວຍະ.

ມາດຕາ 21 (ໃໝ່) ພະຍາດສັດເກີດໃໝ່ ແລະ ພະຍາດສັດກັບມາລະບາດເກີນໃໝ່

ພະຍາດສັດເກີດໃໝ່ ແມ່ນ ພະຍາດສັດຂ້າຍແຮງທີ່ຄົ້ນຄືບໃໝ່ຊົ່ງປ່ຽນຈັກມາກ່ອນ ຫຼື ເຊື້ອພະຍາດສັດທີ່ມີຢູ່ແລ້ວເກີດການວິວດຫະນາການ, ປຸງນແປງ ແລະ ເຟີມຄວາມຮ້າຍແຮງ ຈຶນເຮັດໃຫ້ເກີດການລະບາດຂອງພະຍາດດັ່ງກ່າວຂຶ້ນ.

ພະຍາດສັດກັບມາລະບາດເກີນໃໝ່ ແມ່ນ ເຊື້ອພະຍາດສັດລັບລ້າຍແຮງໃດໆນັ້ນ ທີ່ເຄີຍຕິດຂຶ້ນຢູ່ເອກໄດ້ນັ້ນມາກ່ອນແລ້ວກັບມາລະບາດເກີນຢູ່ເຂດເກົ່າ ຫຼື ເຂດໃໝ່ ຫຼື ເກີດກັບກຸມສັດປະເໜດໃໝ່ ຫຼື ມີການລະບາດຫຼາຍກວ່າເກົ່າ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງພັດທະນາລະບົບການຄົ້ນຫາ ແລະ ເົ້າລະວັງພະຍາດດັ່ງກ່າວແຕ່ຫົວທີ່ ພ້ອມທີ່ຈະແຈ້ງເຕືອນໄຟລ່ວງຫຼາ ແລະນຳໃຊ້ມາດຕະການຄວບດຸມຢ່າງຫັນການ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຮັບການຢືນຢັນການເມີນພະຍາດສັດເກີດຂຶ້ນໃໝ່ ແລະ ພະຍາດສັດກັບມາລະບາດເກີນໃໝ່ຈໍາຫວັງວິໄຈແລ້ວ ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງປະກາດໃຫ້ສາທາລະນະຊຸມ ແລະ ລາຍງານຕ້ອງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ຮັບຮູ້.

ມາດຕາ 22 (ປັບປຸງ) ແຜນບຸດທະສາດກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ

ແຜນບຸດທະສາດກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ ແມ່ນ ການພັດທະນາລະບົບ, ກິນໄກ, ການປະລາວງານເສົ້າລັບການເຕົ້າລະວັງພະຍາດສັດ ແລະ ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອ ກັນ, ຄວບຄຸມ ແລະ ລົບວ່າງພະຍາດສັດ.

ກະຊວງກະລິກາ ແລະ ບໍາໄນ້ ຕ້ອງສ້າງແຜນບຸດທະສາດ ກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ ແຕ່ລະ ປະເພດໃນແຕ່ລະໄວຍະ.

ມາດຕາ 23 (ໃໝ່) ຕາຫຼາງລະບາດວິທະຍາສັດຕະວະແຜດ

ຕາຫຼາງລະບາດວິທະຍາສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ຜ່ວຍງານ ຫຼື ບຸກເກີນ ທີ່ໄດ້ຮັບການປົກອັບຮົມ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຈາກອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ແຕ່ຂຶ້ນຫຼຸມກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ມີຫົວທີ່ຕື່ນຕິນໃນການເປົ້າລະວັງ, ລາຍງານ, ລືບຄົ່ນ, ກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງພັດທະນາຕາຫຼາກລະບາດວິທະບາ ສັດຕະວະແຜດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຮັບປະກັນການກັນ ແລະ ດວບຖຸມພະຍາດລະບາດ ສັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ຄາມາດເຊື່ອມໄຢງ້ກັບພາກເໜັນ ແລະ ສາກົນ.

ມາດຕາ 24 (ປັບປຸງ) ການກັນພະຍາດສັດ

ການກັນພະຍາດສັດ ແມ່ນ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການກ່ອນການເກີດພະບາດ ເພື່ອກັນ ແລະ ຫຼຸດ ຜ່ອນປັດໄຈລົງທຶນທີ່ຈະມາໃຫ້ເປີດພະຍາດສັດ ເປັນດີນ ການອະນາໄມຂ້າເຊື້ອສະຖານທີ່, ພາຫະນະ, ອຸປະກອນ, ບຸກຄົນທີ່ກັງວ້ອຂໍອງກັນການລົງຈັດ ລວມທັງການໃຫ້ປາກັນພະຍາດແກ່ສັດລົງເວຍວິທີການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ສັກ, ປົດ, ຫົນ ຫຼື ໃຫ້ກົນ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລົງຈັດຢູ່ໃນເຂດສັງ ຫຼື ເຄີດທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດກໍານັງດໍາເນີນແຜນດວບຖຸມ ແລະ ວິບລ້າງພະຍາດສັດຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການກັນພະຍາດສັດ ແລະ ໃຫ້ປາກັນພະຍາດສັດແກ່ສັດລົງຂອງກົນຕາມລະບຸງການ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງວາງນະໃນບາບ ລວມທັງພັດທະນາການຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາຫຼາກລະບາດຂອງປາກັນພະຍາດສັດ, ຢາຂ້າເຊື້ອ ແລະ ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການກັນພະຍາດສັດໃຫ້ພົງເໜັນ ແລະ ທົວເຖິງ.

ມາດຕາ 25 (ປັບປຸງ) ການເນື້ອຈະວັງພະຍາດສັດ

ການເນື້ອຈະວັງພະຍາດສັດ ແມ່ນ ການຕັບກຳ ແລະ ການລືດຕະບູນ ຂ່າວສານ ປ່າຍເປັນລະບິບທີ່ກັງວ້ອຂໍອງກັບຊຸຂະພາບ ແລະ ພະຍາດສັດ ລວມທັງການຈາຍງານ ແລະ ເມື່ອແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານໃຫ້ພາກລ່ວມທີ່ກັງວ້ອຂໍອງ ເພື່ອດໍາເນີນການກັນ ແລະ ດວບຖຸມພະຍາດໃຫ້ທີ່ກັນການ.

ການເນື້ອຈະວັງພະຍາດສັດ ມີ ຂອງຮູບແບບ ດີ ການເນື້ອຈະວັງແບບຮັບ ແລະ ແບບນຸກ.

ການເນື້ອຈະວັງແບບຮັບ ແມ່ນ ການລາຍງານລະພາບຂອງພະຍາດ ຕາມເວລາທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ປ່າງເນັ້ນປົກກະຕິ ແລະ ການລາຍງານຫັນທີ່ ເມື່ອມີເຫັນການເກີດພະຍາດລະບາດ.

ການເນື້ອຈະວັງແບບນຸກ ແມ່ນ ການໃນດັບຫາພະຍາດໂດຍໜຶ່ງ ປຸ່ເຊດເພື່ອທີ່ເວົ້າຫາຍ ໄດ້ມີການກ່າວົດແຜນການປ່າຍລະອງດ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງລ້າງລະບຸງການ ແລະ ຄຸ່ມແນະນໍາລ້າລັບການເນື້ອຈະວັງພະຍາດສັດແຕ່ລະບະແຜດ ພ້ອມທັງປະຄານສືບທິບກັບອີງການ ແລະ ຂະແຫງງການອື່ນທີ່ກັງວ້ອຂໍອງ ເພື່ອດໍາເນີນການເນື້ອຈະວັງພະຍາດສັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.

ມາດຕາ 26 (ປັບປຸງ) ການແຈ້ງກັງກັບສັດເຈັບປ່ວຍຫຼືຕາຍ

ເຈົ້າຂອງສັດ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດທີ່ບຸກໃກ້ທີ່ສຸດແລະ/ຫຼື ອີງການປົກກອງບ້ານພາບໃນເວລາ ຊາວສີ ຊຸວໂມງ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ພົບສັດ ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍ ຍ້ອນພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ;
2. ພົບສັດ ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍ ໄດ້ບໍ່ຮູ້ສາເຫດ;

3. ມີບສັດ ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍ ທີ່ມີອາການຄ້າຍຄືກັນໃນໄລຍະເວລາທ່າງກັນ ບໍ່ຕົກິນ ເຈັດວັນໃນບ້ານຄົງວັນ ຫຼື ບໍລິເວນໃກ້ຄົງກັນ.

ໃນກໍລະນີເຈົ້າຂອງສັດມີບເຫັນສັດ ເຈັບປ່ວຍ ແລະ/ຫຼື ຕາຍນີ້ ບໍ່ຕ້ອງເຕືອນຢ່າຍ, ຊື້-ຮາບ, ຂ້າ ແລະ ຄົວ ຫຼື ມີການກະທ່າອືນ ຈິນກວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນການປົງມະຕິພະບາດ.

ໝາຍຫຼັງທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງວ່າມີສັດ ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍແລ້ວ ຕ້ອງແຕ່ງຕົ້ງພະນັກງານສັດຕະວະແພດລົງດີຕາມ, ສືບຄົ້ນເພື່ອຊອກຫາສາຫະຕະດອງສັດ ເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ເຈົ້າຂອງສັດ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະການຕາມລະບົງບການ ທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດກໍານົດ.

ມາດຕາ 27 (ໃຫ້) ການປົງປິນພະບາດລະບາດສັດ

ການປົງປິນພະບາດລະບາດສັດ ແມ່ນ ການຄົ້ນພືບເຊື້ອພະບາດ ທີ່ເປັນສະຫຼຸດຂອງການລະບາດຈາກການວິໄຈ ແລະ ປົງມະຕິພະບາດປ່າງເປັນຫາງການ.

ໃນກໍລະນີໄດ້ຮັບການປົງປິນພະບາດສັດ ທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງນັ້ນ ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງດໍາເນີນການສືບຄົ້ນຫາສາຫະຕະດອງພະບາດ, ຈັດຕົ້ງປະຕິບັດແຜນຊຸກເສີນ, ບໍ່ໄດ້ມາດຕະການເພື່ອຄວບຄຸມ, ໄດ້ຕອບຜ້ອມຫັງສະເໜີກໍ ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ວັດຖະບານ ຕາມແຕ່ລະກໍລະນີເພື່ອໃຫ້ປະກາດເປັນເຫດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດປ່າງເປັນຫາງການໄດຍໍດ່ວນ.

ມາດຕາ 28 (ປິບປຸງ) ການປະກາດ ແລະ ການປົກເລີກເຂັດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດ

ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ວັດຖະບານເປັນຜູ້ປະກາດ ແລະ ປົກເລີກເຂັດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດ ຕາມການສະເໜີຂອງອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດແຕ່ລະຂຶ້ນ ຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖ້າພະບາດລະບາດສັດ ທ່ານເກີດຂຶ້ນໃນຂອນເຫດ ເມືອງ, ແກສະບານ, ນະຄອນໄດ້ຫຼົງໃຫ້ເຈົ້າເມືອງ, ຕົວໜ້າແກດຂະບານ, ເຈົ້ານະຄອນນີ້ ເປັນຜູ້ປະກາດ ແລະ ປົກເລີກ;

2. ຖ້າພະບາດລະບາດສັດ ທ່ານເກີດຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າຫຼົງ ເມືອງ, ແກສະບານ, ນະຄອນ ພະຍຸໃນຂອນເຫດແຂວງໄດ້ຫຼົງ ຫຼື ນະຄອນຫຼວງ ໃຫ້ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຫຼວງນີ້ ເປັນຜູ້ປະກາດ ແລະ ປົກເລີກ;

3. ຖ້າພະບາດລະບາດສັດ ທ່ານເກີດຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າຫຼົງແຂວງ ໃຫ້ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີເປັນຜູ້ປະກາດ ແລະ ປົກເລີກ.

ໃນການປະກາດເປັນເຫດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດ ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງກໍານົດຂອນນັຂອງການ ຄວບຄຸມ, ເປົາລະວັງ ແລະ ເຂັດກັນຊົນ ໃຫ້ຈະແຈ້ງ ແລະ ໃຫ້ແຕ່ງຕົ້ງ ແລະ ກໍາປົດຫັນທີ່ຄວາມຮັບຜົດຊອນຂອງຄະນະສະພາບກົດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດ ພ້ອມທ້າງວາງມາດຕະການ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນບໍ່ໃຫ້ມີການເຕືອນຢ່າຍສັດ, ຊາກສັດ ແລະ ດະລິດຕະພັນສັດເຫຼົາ, ອອກ ແລະ ຜ່ານເຂັດຄວບຄຸມຕົ້ງກ່າວ ໄດ້ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຄະນະສະພາບກົດຕົ້ງກ່າວ.

ເອດຄວບຄຸມພະບາດລະບາດສັດ ຈະຖືກປົກເລີກໄດ້ ກ່າວເມືອອີງການຄຸມຄອງວົງກາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ທາກໄດ້ນໍາໃຊ້ມາດຕະການໄດ້ກອບການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ຢ່າງເປີຍຕຸວັນ ແລະ ທີ່ນີ້ໃຈວ່າການລະບາດໄດ້ສະຫງົບມື່ງແລ້ວ ຈຶ່ງແຈ້ງໃຫ້ອີງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ລັດຖະບານປະກາດ ບົກເລີກເຂົດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດຢ່າງເປັນຫາງການ.

ການປະກາດ ແລະ ການປົກເລີກເຂົດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ ຕ້ອງຕິດປະກາດ, ເນື່ອແບ່ງ ແລະ ໄກສະນາຜ່ານສື່ຕາງໆ ຢ່າງກວ່າງຂວາງ ໜ້ອໃຫ້ດູງລັງສັດ ແລະ ສັງຄົມ ລວມທັງປະເທດຄູ້ກໍາຮັບຮູ້.

ມາດຕາ 29 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການໄດ້ກອບການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ

ອີງການຄຸມຄອງວົງກາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕີ່ອນບໍ່ໃຊ້ມາດຕະການໃດຫຼື່ງ ເພື່ອໄດ້ ກອບການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ປູນເຂົດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ ແລະ ເຂົດກັນຊັນ ດັ່ງນີ້:

1. ສັງຕາດອາຫານ ແລະ ແບກປ່ຽວສິດເຈັນປ່ວຍ;
2. ປັນປົວສັດທີດເຊື້ອພະຍາດ;
3. ທ່າລາຍສັດທີ່ຢູ່ປັນວ່າຕິດ ຫຼື ສັງໄສຕິດເຊື້ອພະຍາດ;
4. ກັກ ຫຼື ທ່າລາຍ ຊາວເລືດຕາຍ, ພະລິດຕະພັນສັດ, ອາຫານສັດ, ລົງເລດເງື່ອ ຫຼື ວັດຖະ ປະກອນຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມລົ່ງ ທີ່ຈະນໍາເຊົ້ອພະຍາດແມ່ກະຈາບໄປໜ້າເຂົ້າ;
5. ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພະຍາດຢູ່ຕາມສະຖານທີ່ ແລະ ວັດຖະປະກອນ ທີ່ປັນເນື້ອນດ້ວຍເຊື້ອພະຍາດ;
6. ແຈ້ງເຕືອນ ແລະ ຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍພາຫະນາເຊື້ອພະຍາດ ປັບຕົ້ນ ຄົນ, ສັດ, ໝາງໄມ້ທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງປະລິດຕະພັນສັດ ເຂົ້າ-ອອກ ເຂົດທີ່ເກີດການລະບາດ;
7. ສັດ, ມືນປາຂ້າເຊື້ອພະຍາດໃລ້ພາຫະນະທີ່ ເຂົ້າ-ອອກ ເຂົດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ;
8. ບໍ່ໃຫ້ຂະຫຍານພັນສັດຢູ່ໃນເຂດທີ່ກໍາວັງເກີດການລະບາດ;
9. ສັກປາກັນພະຍາດແບບວິງແຫວນໃນເຂົດກັນຊັນ;
10. ເນົ້າຂະວັງພະຍາດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະການດ້ານຊຸຂານໄມ້ໃດຫຼື່ງ ໄດຍອີງການການວິທະກວາມຫຼົງໃນເຂດທີ່ເກີດການລະບາດ ຫຼື ເຂົດກັນຊັນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບຸດການລະບາດຂອງພະຍາດ;
11. ຈັດຄົງການໄກແລະນາ, ສັກຄ້າອົບຄົມໃຫ້ຫຼັກພາຫາລ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຂົ້າຮ່ວມ.

ມາດຕາ 30 (ໃໝ່) ການຂ້າສັດ ແລະ ການທ່າລາຍຊາກສັດ ເພື່ອຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ

ການຂ້າສັດ ແລະ ການທ່າລາຍຊາກສັດ ເພື່ອຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ແມ່ນ ມາດຕະການເພື່ອຈໍາກັດການລະບາດຂອງພະຍາດສັດບໍ່ໃຫ້ເກີດເນີນກະທິບອົບແຮງຕໍ່ ຊຸຂະພາບ, ຊີວິດ, ເຄດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຊາດ ໄກບສອດຕໍ່ອງກັບຄໍາແນະນໍາຂອງອີງການຊຸຂະພາບສັດລົກທຶນ.

ການຂ້າສັດ ແລະ ການທ່າລາຍຊາກສັດ ເພື່ອຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ ມີ ສາມ ຫຼາວງກັດຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຂ້າສັດທີມີຄວາມສ່ງ ທີ່ໄດ້ລໍາເນັດໄດ້ຍົກງົບລັດເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຕາຍ, ລັດທີມີຄວາມສ່ງ ຊຸ່ງໆການຕິດພະຍາດ ລວມທັງລັດທີ່ໄດ້ຮັບການໃຫ້ປາກັນພະຍາດ ໃນສະຖານທີ່ວັງງອັດ ທີ່ເກີດການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ;

2. ທ່າລາຍຊາກລັດດ້ວຍການປຶງ, ເນິ້າ ຫຼື ວິທີການອື່ນດາມຫຼັກວິຊາການລັດຕະວະແຜດ;

3. ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພະຍາດເຈັບການນີ້ໃຊ້ວິທີການທາງວັດຖຸ ແລະ ເດີ ບຸ້ມາມວັງງອັດ, ຄອກລັດ, ພາຫະນະ ແລະ ວັດຖຸປະກອນອັນ ທີ່ປິບເຕືອນດ້ວຍເຊື້ອພະຍາດ ທັງໄດ້ຍົງ ແລະ ທາງອື່ນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ ດ້ວຍກໍານົດລະບຽບການສະເພາະ ສ້າວັບການຂ້າສັດ ແລະ ທ່າລາຍຊາກລັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 30 ຂອງກົດໝາຍລະບັບນີ້.

ມາດຕາ 31 (ໃໝ່) ການຊຸດເຊີຍ

ການຊຸດເຊີຍ ແມ່ນ ການຕິດແກນ ຫຼື ບັນຫຼາກໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງລັດ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຂ້າສັດ ຫຼື ທ່າລາຍຊາກລັດຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 30 ຂອງກົດໝາຍລະບັບນີ້.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທີ່ບໍ່ກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍາປົດນະໂຫຍານ, ລະບຽບການ, ກິນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນລະອງງົດ ສ້າວັບການຊຸດເຊີຍເພື່ອໃຫ້ແທດໝາຍກໍບໍ່ ແຕະພະຍາດ ແລະ ສັດແຕ່ວະປະເໜດ.

ມາດຕາ 32 (ໃໝ່) ການລັກສາຊຸຂະພາບລັດນໍາ, ລັດປ່າ ແລະ ສັດລົງງ໌ທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ

ການລັກສາຊຸຂະພາບລັດນໍາ, ລັດປ່າ ແລະ ສັດລົງງ໌ ທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ ແມ່ນ ການຕິດຕາມເຝົ້າລະວັງພະຍາດ ແລະ ການສ້າງເຊິ່ງຮອງຮັນເໝືອແກ້ໄຂບັນຫາ, ອຸ່ນ, ປິບປິວ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດຂອງລັດ ຖ້າກ່າວ ລວມທັງລັດທີ່ບໍ່ອຍກິນອຸປ່າ ແລະ ແຫຼ່ງນໍາທ່ານມະຊາດ ຫຼື ສູງໃຫ້ເຈົ້າຂອງລັດຕິມທີ່ມີຫຼັກຖານຊືດຈົນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ ດ້ວຍສ້າງແຜນຮອງຮັບ ແລະ ວາງລະບຽບການ ເພື່ອກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດຂອງລັດນໍາ, ລັດປ່າ ບໍ່ໃຫ້ແຍ່ລະບາດມາອ່າງ ສັດລົງງ໌ ຫຼື ກິນ ລວມທັງການດູແລແກ້ໄຂບັນຫາສັດລົງງ໌ທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ.

ມາດຕາ 33 (ໃໝ່) ແຜນຮອງຮັບ ແລະ ແຜນຊຸກເສີນເພື່ອຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ

ແຜນຮອງຮັບການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ ແມ່ນ ແຜນກຽມຄວາມພ້ອມ ເພື່ອຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດລັດໄວ້ລວງໜ້າ.

ແຜນຊຸກເສີນເພື່ອຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ ແມ່ນ ແຜນໄດ້ຕອບການລະບາດຂອງພະຍາດລັດໃນເວລາທີ່ກໍາລັງມີການລະບາດຢູ່.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍານີ້ ຕ້ອງປະລາບອືມທຶນກັບຂະແໜງການເຄີ່ມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຈ້າງແຜນຮອງຮັບ ແລະ ແຜນອຸກເຕີນ ເພື່ອກວບຄຸມການລະບາດຂອງພະບາດສັດ ໄດ້ກໍານົດ ບຸກຄະລາກອນ, ວັດຖະປະກອນທີ່ຈໍາເປັນ ພ້ອມທັງງົບປະມານສະພາບສໍາລັບການຄວບຄຸມພະບາດໄວ້ແຕ່ທີ່ວິທີ.

ມາດຕາ 34 (ໃໝ່) ລະບົບການຄົ້ນຫາພະຍາດແຕ່ທີ່ວິທີ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄຟລ່ວງໜ້າ

ລະບົບການຄົ້ນຫາພະຍາດແຕ່ທີ່ວິທີ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄຟລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການສັງຄາມໆນໍາ, ກົບໄກ ແລະ ເງື່ອນໄຂເພື່ອກວດຫາພະບາດສັດ ຫຼື ລ້ວງເປັນເນັນຕະລາຍໃຫ້ ຖືກດ້ອງ, ວ່ອງໄວ ພ້ອມທັງແຈ້ງເຕືອນໄຟລ່ວງໜ້າທີ່ອາດຈະຕິດຂຶ້ນປ່າງໜ້າການ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍານີ້ ຕ້ອງອ້າງລະບົບການຄົ້ນຫາພະຍາດແຕ່ທີ່ວິທີ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄຟລ່ວງໜ້າ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ຕ້ວຍການຮັບປະກັບທາງດ້ານການ ຈັດຕັ້ງ, ສັງການ, ສືບດັ່ນຫາພະຍາດ, ກໍານົດ ຕົວປ່າງຂອງກຸ່ມສັດທີ່ມີຄວາມລົງງ, ເຂົາເຖິງທີ່ອ່າງວິຈາ, ປິກອົບຮົມ, ລາບງານ ແລະ ແຈ້ງການໃຫ້ມີປະສິດທິພານ.

ມາດຕາ 35 (ປັບປຸງ) ການວິໄຈພະຍາດສັດ

ການວິໄຈພະຍາດສັດ ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ວິທີການຫາງດ້ານວິທະຍາລາກ ເພື່ອກວດຫາເຊື້ອ ແລະ ປົງມະຕິພະຍາດສັດໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ຖືກດ້ອງ ແລະ ສູດເຈນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍານີ້ ຕ້ອງເປັນຈົ້າການຝັດທະນາ ອື່ນຖານ, ວັດຖຸ, ຕັກນິກ ລວມທັງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ສິ່ງອ່ານວັບຄວາມສະດວກ ສໍາລັບການວິໄຈໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ພ້ອມທັງກ່ານມີຕື່ອງວິໄຈພະຍາດສັດຂຶ້ນອຸນາກາງ ຫຼື ຂັບຮູ້ທີ່ອ່າງວິໄຈພະຍາດສັດຢູ່ດ້າງປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ເປັນທ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດອ້າງອີງ ແລະ ເປັນບ່ອນຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂອງການວິໄຈພະຍາດສັດທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງກໍາເປັນການວິໄຈພະຍາດສັດ ຕ້ອງໄດ້ຮ່ອະນຸມາດນໍາກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍານີ້.

ມາດຕາ 36 (ໃໝ່) ການຄວບຄຸມມາດຕະຖານຝ່າມລົງງສັດແບບວິງປິດ

ໝາມລົງງສັດແບບວິງປິດ ແມ່ນ ລະຖານທີ່ປະກອບການລົງງສັດ ບູໃນຂອບເຂດສະພາບໄດ້ໜຶ່ງທີ່ມີການຈັດການລະບົບຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະນານທິດ ຊຸ່ງຖືກຮັບຮອງໄດ້ຍອງການຄຸ້ມຄອງວຸງກາງລົງງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແයດ.

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດ້ານເປັນການລົງງສັດແບບວິງປິດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍານີ້ກໍານົດ.

ມາດຕາ 37 (ໃໝ່) ເຂດປອດພະຍາດສັດ

ເຂດປອດພະຍາດສັດ ແມ່ນ ເຂດໃດໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ຮັບການບົງປັນເປັນເຂດບໍ່ມີເຊື້ອພະບາດໄດ້ໜຶ່ງ ພ້ອມທັງມີການຈັດການ ແລະ ຄຸ້ມກອງການເກືອນຍ້າຍະນິດຕະຫັນສິນໄກກ່ຽວກັບສັດ ເຂົາ ແລະ ອອກເຂດດັ່ງກ່າວປ່າງເປັນະນີບ ແລະ ມີປະສິດທິພານ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປາໄນ້ ດ້ວຍປະສານສົມທີບັນຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍານົດມາດຕະຖານ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການເໝັງ ແລະ ປະກາດເຊດປອດພະຍາດລັດແຕ່ລະປະເພດ ພ້ອມທັງພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນເນີນການເກື່ອນໄຫວຂອງເຂດປອດພະຍາດລັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກົບມາດຕະຖານ ແລະ ຕົ້ອນໄຂ ເຂດປອດພະຍາດລັດທີ່ອີງການອຸຂະພາບສັດສາກີນກໍານົດ.

ມາດຕາ 38 (ໃໝ່) ມາດຕະການດ້ານສຸຂານາໄມ ແລະ ການເນີຍແຜ່

ມາດຕະການດ້ານສຸຂານາໄມ ແມ່ນ ມາດຕະການດ້ານກ່ຽວຂ້ອງອີງການ ສຸຂະພາບສັດສາກີນ ເພື່ອປົກປ້ອງຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງດິກິນ ແລະ ສັດ ບໍ່ໃຫ້ໄດ້ຮັບຄວາມໜຶງທີ່ເກີດມາຈາກການນຳເຂົ້າ, ການກໍ່າໄວ ແລະ/ຫຼື ການແນ່ກະຈາບອງຄົງເປັນອັນຕະລາຍ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກຽນ ລົງງັດ ແລະ ລັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທີບັນຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເນີຍແຜ່ມາດຕະການດ້ານສຸຂານາໄມ ໃຫ້ສາກາລະນະຊົນປ່າງເປັນປົກກະດີ ພ້ອມທັງສອງຂ່າໜຸນ ຂ່າວສານ ດັ່ງກ່າວ ວິ່ງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ.

ມາດຕາ 39 (ໃໝ່) ສຸຂະລືກຄາດ້ານສຸຂະພາບສັດ

ສຸຂະລືກຄາດ້ານສຸຂະພາບສັດ ແມ່ນ ການໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການດູແລສຸຂະພາບສັດທີ່ດີ ເປັນ ການໃຫ້ອາຫານ ແລະ ນ້ຳກົ່າມສະອາດ, ການຂະໜານໄມ, ການເຂົ້າເຊື້ອດອກລັດ, ການກັບພະຍາດສັດ ແລະ ການລ້າງລະບົບຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະພາບອອງປາມລົງງັດ.

ອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກຽນ ລົງງັດ ແລະ ລັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງປະສານສົມທີບັນຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພັດທະນາ ເດືອນມີ, ຖຸມະແນະນໍາ ແລະ ຫຼັງກວດ ພ້ອມທັງດໍາເປັນການຄົງເຄີມຈົງກາງສຸຂະລືກຄາດ້ານສຸຂະພາບສັດໃຫ້ປິປະລິດທີ່ເປັນ.

ໝວດທີ 2 ການປິ່ນປົວສັດ

ມາດຕາ 40 (ໃໝ່) ການປິ່ນປົວສັດ

ການປິ່ນປົວສັດ ແມ່ນ ການບໍລິການດ້ານລັດຕະວະແຜດ ເພື່ອກວດສຸຂະພາບສັດ, ບົງມະຕິພະຍາດ, ວາງປາ, ນໍາໃຊ້ເຕັກບິກດ້ານສັດຕະວະແຜດ ແນໃລ້ອື່ນໜີ ຫຼື ປິ່ນປົວສັດ ໃຫ້ຫາຍດ້າຈາກອາການເຈັບປ່ວຍ.

ບຸກຄົນ, ປິບີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະລົງດໍາເປັນການປິ່ນປົວສັດ ເພື່ອຫຼວະກິດຕ້ອງໄດ້ ຂໍອະນຸຍາດນໍາອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກຽນລົງງັດ ແລະ ລັດຕະວະແຜດ ພາຍຫຼັງໄດ້ຮັບການຢືນຢັນວ່າດ້ານວິຊາການຈາກສະພາລັດຕະວະແຜດ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຫຼັກຈັນຍ້ນວິຊາຊີບສັດຕະວະແຜດ ແລະ ລະບຽບການທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກຽນລົງງັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດກໍານົດ.

ມາດຕາ 41 (ໃໝ່) ການນຳໃຊ້ປາສັດຕະວະແຜດ

ປາສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ຢາທີ່ບໍ່ໄດ້ເຫັນໃນການກັນມະບາດ, ບິນປົວ ແລະ ບໍາລຸງຄູຂະໜາບລັດ ແລະ ອັດນໍາ ເປັນຕົ້ນ ມາວັກຊຸມ, ປາຕັນເຊື້ອ, ປາຂ້າແມ່ກາຟາກ, ປາວິຕາມີນ ໄດຍໄດ້ຈົດທະບຽນນໍາກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ ປາງຖືກຕ້ອງ ລວມທັງອາຫານສັດທີ່ບຸງແຕ່ງເປັນປາ, ຂານເຄີມ ຫຼື ຂານສົວລັດ ຖຸ້ທີ່ເປັນປາສັດຕະວະແຜດແບບເຕິ່ງລໍາເວັດຮູບ ທັງເປັນວັດຖຸຕີ່ຫາງການປາທີ່ບໍ່ໄດ້ເນື້ອການສັດຕະວະແຜດອີກດົວຍ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ ຕ້ອງກ່ານົດລະບຽນການ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ປາສັດຕະວະແຜດໃຫ້ ບອດໄນ, ມີປະລິດທຶນາບ ແລະ ຫຼົງເວັນການນໍາໃຊ້ປາທີ່ບໍ່ໄດ້ເກີດການດີ່ຢ່າ ແລະ ການດີ່ຢ່າກ່າງຂອງນໍາໃນຜະລິດຕະພັນສັດທີ່ຈະສ້າງເປັນກະທົບຫາງວິນດີ່ສຸຂະໜາບຂອງສັດ ແລະ ຜູບລືໄຟກ.

ໝວດທີ 3 ການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກກ່ຽວກັບສັດ

ມາດຕາ 42 (ໃໝ່) ການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກກ່ຽວກັບສັດ

ການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກກ່ຽວກັບສັດ ແມ່ນ ທຸກການ ຂີບສິ່ງສັດ, ດະລິດຕະພັນສັດ, ພະລິດຕະພັນລໍາຂອງຈາກເລືດ ແລະ ວັດຖຸປະກອນທີ່ມີຄວາມລ່ວງ ທີ່ຈະນໍາໃຈໆເປັນອັນກະລາຍຈາເຮັດທີ່ໄປທາເຫດອື່ນ ບຸພາຍໃນ, ບໍາເຫຼົາ ຫຼື ສິ່ງຂອກປະເທດ.

ການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກກ່ຽວກັບສັດ ໃຫ້ນໍາໃຊ້ມາດຕະການດ້ານສຸຂານາໄມ ທີ່ກໍໄປຄວາມຈໍາເປັນ ໄດຍອີງການການປະເມີນຄວາມລ່ວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ປະລິບັດໃນເວລາທີ່ມີການລະບາດຂອງພະຍາກສັດ ແລະ ໃນເວລາທີ່ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານກວບຄຸມຄວາມລ່ວງ ຫຼື ການແໜ່ງກະຈາຍຂອງເຊື້ອພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ.

ມາດຕາ 43 (ປັບປຸງ) ດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດ

ດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ຈຸດກວດກາດ້ານສັດຕະວະແຜດ ຢູ່ ດ້ານ, ຮະຖານທີ່ກັກກັນສັດ, ລະຫານມີບັນ, ທ່າເຮືອ, ລະຖານປີເວີດໄໝ, ໄປສະນີ ຫຼື ຈຸດໃດໜຶ່ງ ທີ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກກ່ຽວກັບສັດພາຍໃນ, ລະຫວ່າງປະເທດໄດ້ມີພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແຜດປະຈໍາປຸງ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ ຕ້ອງວ່າງນະໃນບາບ ແລະ ສ້າງແນກການ ເພື່ອພັດທະນາດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ລາມາດເຊື່ອມຄານກັບດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດຂອງປະເທດໃກ້ຄົງ, ພາກເມື່ອ ແລະ ສາກົນ ມີອົມທັງກໍານິກດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດ ເພື່ອເປັນຈຸດກວດກາການເຄື່ອນຍ້າຍຜະລິດຕະພັນສິນຄັກ ກ່ຽວກັບສັດເຂົ້າ-ອອກ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.

ດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຜດ ມີປະຈໍາປຸງດ້ານສາກົນ, ດ້ານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ດ້ານປະເພນີ.

ມາດຕາ 44 (ປັບປຸງ) ການເຕືອນບ້ານຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດຍາຍໃນປະເທດ

ບຸກຄົນ, ບົດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນການເຕືອນບ້ານຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບສັດ ຂີ່ງມີຄວາມສັງງະຊຸມທີ່ມີການກົມຄອງວຽກງານ ລົງລັດ ແລະ ສັງຄົມບູນຍາ ໃນປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຂໍຂອບນຸບາດນໍາອີງການຄຸມຄອງວຽກງານ ລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແයດ ແລະ ຕ້ອງ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການທີ່ອີງການດ້າງກ່າວກໍານົດ.

ມາດຕາ 45 (ປັບປຸງ) ການນຳເຫົ້າຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ

ບຸກຄົນ, ບົດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງນໍາເຫົ້ານະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບສິດມາຍັງ ລົບປະລຸງ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຂໍຂອບນຸບາດນໍາອີງການຄຸມຄອງວຽກງານ ລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ.

ຜູ້ຂໍຂອບນຸບາດນໍາເຫົ້າ ຕ້ອງຢືນຄໍາຮອງທີ່ອີງການຄຸມຄອງວຽກງານ ລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ປ່າຍຫົ່ວຍ ສິນຫ້າວັນ ກ່ອນການນຳເຫົ້າ ໄກບນໍາໃຊ້ແບບເພີ່ມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້, ຈາກນີ້ນ ອີງການຄຸມຄອງ ວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ຂີ່ງດໍາເນີນການກວດກາດ້ານວິຊາການ ແລ້ວອອກໃບຂອບນຸບາດ ມານີ້ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ຜູ້ນຳເຫົ້າ ຕ້ອງແຈ້ງເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພ້ອມທັງ ວັນ ແລະ ເວລາ ຫຼືຈະນຳເຫົ້າເດືອນຈິງດໍາເຈົ້າໜ້າ ທີ່ສັດຕະວະແຍດປະຈໍາດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢ່າງຫົ່ວຍ ໜຶ່ງວັນ.

ໃນເວລານຳເຫົ້າເດືອນຈິງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແຍດປະຈໍາດ້ານ ຕ້ອງດໍາເນີນການກວດກາຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດຕາມລະບຽບການ.

ຜູ້ນຳເຫົ້າເຊີ້ນຄ້ານີ້ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ກໍານົດ ແລະ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າທ່ານຽມ ແລະ ດໍາບໍລິການໃຫ້ດີບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 46 (ໃໝ່) ການຕິດຕາມກວດກາຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດຫຼັງການນຳເຫົ້າ

ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບສັດທີ່ໄດ້ດ້ານຂຶ້ນຕອນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 45 ຂອງ ກົດໝາຍຂະບັບນີ້ ຖ້າຫັນວ່ານີ້ມີຄວາມສ່ວງເລື່ອ ຫົວຫ້າດ້ານກວດກາສັດຕະວະແຍດຊາຍແດນ ຕ້ອງ ອອກຄ່າສິ່ງໃຫ້ຜູ້ນຳເຫົ້າ ນໍາເຂົາຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດດ້າງກ່າວໄປສະຖານທີ່ສະພາະ ເພື່ອດໍາເນີນ ການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາໃນໄລຍະເວລີໂດໜີ້ ຫຼືອີງການຄຸມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດກໍານົດ.

ມາດຕາ 47 (ໃໝ່) ການກັກ ຫຼື ຂັງລັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດທີ່ນຳເຫົ້າ

ໃນກໍລະນີພື້ນ ສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບສັດທີ່ນຳເຫົ້າບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ມີ ຫຼື ສິ່ງໃຫຍ່ມີ ການປິນເຕືອນເຊື່ອຍະບາດຮ້າຍແຮງ ຫຼື ພົບລັດຢູ່ໃນລະມາບທີ່ບໍ່ສາມາດຂົນສົງດໍາໄດ້ຢູ່ດ້ານ, ລະຖານທີ່ ກັກກັນສັດ ຫຼື ປຸລະຫວ່າງຫາງຂອງການຂົນສົງນີ້ ສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ ດ້າງກ່າວ ຕ້ອງຖືກກັກ ຫຼື ຂັງໄວ້ ແລະ ໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການໃດໜີ້ ຕາມກໍລະນີ ດ້ວຍນີ້:

1. ຖ້າຫັນວ່າ ສັດໄດ້ລົບບາດເຈັນ ບ້ອນການຂົນສົງ ຫຼື ອຸປະຕິເຫດໃຫ້ກັກ ແລະ ຂັງລັດໄວ້ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ພັກຜ່ອນ, ກິນອ່າຫານ ແລະ ນໍາ ຫຼື ຫ້າການເຫັນພູມເປັນປົວ;

2. ຖ້າສັດມີອາການຈົບປ່ອຍບໍອນພະຍາດ ຕ້ອງແບກອອກຈາກປຸງ ໃຫ້ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ທີ່ຈັດໄວ້ສະເພາະເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ;

3. ຖ້າເປັນຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບລັດ ຕ້ອງແບກໃນຮັກຂາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ທີ່ໄດ້ຈັດໄວ້ສະເພາະເພື່ອກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມ;

4. ໃນກໍລະປຶກີ່ໄລ ຫຼື ໄດ້ຮັບການເປັນປິນວ່າ ສັດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບລັດນີ້ ຕິດເຊື້ອພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ກ່າວຕ້ອງນໍາໃຊ້ມາດຕະການຄວບຄຸມພະຍາດປ່າງຂຶ້ນງວດ.

ຫົວໜ້າດໍາກຳກວດກາລັດຕະວະແພດ ຕ້ອງແຈ້ງກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຜູ້ນໍາເຂົ້າປ່າງເປັນລາຍລັກລັກສອນພາບໃນເວລາ ຊາວສີ ສູວໃມ່ ນັບແຕ່ເວລາທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ມາດຕະການນີ້ນ ເປັນດີ່ນໍປ.

ສໍາລັບຄ້າໃຊ້ຈາຍໃນການນໍາໃຊ້ມາດຕະການນີ້ ໃຫ້ຜູ້ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ເຈົ້າຂອງພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບລັດເປັນດີ່ນໍປ.

ມາດຕາ 48 (ປຶປຸງ) ການສຶ່ງອອກພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ

ບຸກຄົນ, ບິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ສຶ່ງອອກພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດໄປຢັ້ງດ້າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸບາດນໍາເອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງາງານ ລົງງັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດນໍາເຂົ້າເຂົ້າພົວກົມ.

ຜູ້ຂໍຂະໜາດສຶ່ງອອກ ຕ້ອງປັບຄໍາຮ້ອງທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງາງານ ລົງງັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຢ່າງໜ້ອຍ ສິບຫ້າວັນ ກ່ອນການສຶ່ງອອກ ໄດ້ໃຫ້ນໍາໃຊ້ແບບພື້ມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້, ຈາກນີ້ນອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງງັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຈຶ່ງດໍາເນີນການກວດກາດ້ານວິຊາການ ແລ້ວອອກໃນຂະໜາດພາຍໃນຫ້ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ຜູ້ສຶ່ງອອກ ຕ້ອງແຈ້ງເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໜ້ອມ ຫັງວັນ ແລະ ເວລາ ທີ່ຈະສຶ່ງອອກຕົວຈິງຕໍ່ເຈົ້າ ທີ່ນໍາທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ປ່າງໜ້ອຍ ທີ່ນໍວັນ.

ໃນເວລາສຶ່ງອອກຕົວຈິງນີ້ນັ້ນ ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ້ານ ຕ້ອງດໍາເນີນການກວດກາພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດທີ່ຈະສຶ່ງອອກຕາມລະບຽບການ.

ຜູ້ສຶ່ງອອກສິນຄ້ານີ້ນັ້ນ ຕ້ອງປະຕິເນັດຕາມລະບຽບການ ທີ່ກະຊວງກະລືກໍາ ແລະ ປາໄມ້ກໍານົດ ແລະ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຫ້ານຽມ ແລະ ດໍາບໍລິການໃຫ້ຄົບຖ້ວນ.

ມາດຕາ 49 (ປຶປຸງ) ການສຶ່ງຫ່ານພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ

ບຸກຄົນ, ບິຕີບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງນໍາສຶ່ງປະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບລັດດ້ານສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຂໍຂະໜາດນໍາເອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງງັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດເຂົ້າກ່ອນໄດ້ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງການແບບພື້ມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ປ່າງໜ້ອຍ ສິບຫ້າວັນ ກ່ອນການສຶ່ງຫ່ານ, ກ່ອນຈະນໍາເຂົ້າປະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດຫຼຸດຫ້າດ້ານກົງຈິງນີ້ນັ້ນ ຜູ້ຂໍສຶ່ງຫ່ານຕ້ອງແຈ້ງເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໜ້ອມຫັງວັນ ແລະ ເວລານໍາເຂົ້າຕໍ່ເຈົ້າຫ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໜ້ອມຫັງວັນ.

ການສຶ່ງຜ່ານນີ້ຕ້ອງໄປຕາມເລື່ອຫ່າງ ແລະ ອອກດ້ານທີ່ກໍານົດ ໄດຍບໍ່ໃຫ້ມີການດັງນຸ່າຍລະຫວ່າງຫ່າງ ຫຼື ຢູ່ຈຸດໄດ້ໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການຂະໜາດຈາກອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັກ ແລະ ລັດຕະວະແພດ. ຖ້າມີການສຶ່ງໄສ ຫຼືຢືນຢັນວ່າ ແລະລົດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບຄົດນີ້ນ ມີຄວາມສ່ຽງດ້ອງຖືກກັກແລະ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະການດ້ານຊຸຂານາໄມ້ ໄດຍຜູ້ສຶ່ງຜ່ານຕ້ອງຮັບຜິດຊອບດໍາໃຊ້ຈ່າຍຕາມລະບຽບການ.

ສ້າງທີ່ການນຳເຂົ້າລົດມາລົງໄວ້ໄລຍະສິນເພື່ອສຶ່ງອອກ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການການນຳເຂົ້າ ແລະ ການສຶ່ງອອກ ທີ່ລະບຸໄວ້ໃນມາດຕາ 45 ແລະ ມາດຕາ 48 ຂອງກົດໝາຍຂະບັນນີ້.

ມາດຕາ 50 (ໃໝ່) ການອອກໃນບົງປິນດ້ານລັດຕະວະແພດລະຫວ່າງປະເທດ

ໃນບົງປິນດ້ານລັດຕະວະແພດລະຫວ່າງປະເທດ ແມ່ນ ເອກະສານບົງປິນກ່ຽວກັບຊຸຂະພາບສັກ ຫຼື ຊຸຂານາໄມ້ທີ່ສອດຄ່ອງກັບກໍາແນະນໍາຂອງອີງການຊຸຂະພາບສັດສາກິນ ສັງອອກໄດ້ບໍ່ອີງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງປະເທດສຶ່ງອອກ ເພື່ອປະກອບໃສ່ເອກະສານການເຕືອນບົາຍພະລົດຕະພັນສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບສັດເຂົ້າຂອກລະຫວ່າງປະເທດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຫຼື ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເປັນຜູ້ອອກໃນບົງປິນດ້ານລັດຕະວະແພດລະຫວ່າງປະເທດ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດຍບໍ່ໃຊ້ແບບພື້ນທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ ຫຼື ແບບພື້ນຂອງອີງການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງປະເທດນຳເຂົ້າທີ່ສັບສົນໄດ້ບໍ່ໄດ້ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 51 (ໃໝ່) ລະຖານທີ່ກັກກັບສັດ

ລະຖານທີ່ກັກກັບສັດ ແມ່ນ ລະຖານທີ່ໄດ້ໜຶ່ງ ຫຼືອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຂະນຸຍາດ ແລະ ຮັບຮອງໃຫ້ເປັນບ່ອນແນກສັດບໍ່ໃຫ້ພໍາຜົດໄດ້ກີງ ຫຼື ຫາງອ້ອມກັບສັດໄຕອື່ນເພື່ອດໍາເປັນການຕິດຕາມ, ກວດກາຊຸຂະພາບ ຫຼື ຕັບຕົວຢ່າງບໍ່ໄປວິໄຈ ແມ່ໄລ້ຮັບປະກັນໃຫ້ສັດທີ່ນຳມາກັກກັບໄວ້ນີ້ ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະແຍກຈາກເຊື້ອແບ່າດໄປລູ້ສັດໄຕອື່ນ.

ບຸກຄົນ, ບົດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະລິງລ້າງລະຖານທີ່ກັກກັບສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກກ່ຽວກັບລະຖານທີ່ກັກກັບສັດ ຫຼືກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ກໍານົດ.

ໝວດທີ່4

ການຂ້າ, ຄົວສັດ ແລະ ການກວດກາອະນາໄມຮື້ນ

ມາດຕາ 52 (ປິບປຸງ) ການຂ້າ ແລະ ຄົວສັດ

ການຂ້າ ແລະ ຄົວສັດ ປະເພດ ວິວ, ຄວາຍ, ຫຼຸ ເພື່ອຈໍາເຫັນ ຕ້ອງດໍາເປັນປຸໄຮງຂ້າສັດ ຫຼື ບ່ອນຂ້າສັດຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຮັບຂະນຸຍາດປ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຕ້ອງຢູ່ພາບໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈັກ ແລະ ສັດຕະວະແພດ.

ການຂ້າສັດປະເພດ ແນ້ວ, ແກະ ຫຼື ສັດປົກ ທີ່ມີການລົງທຶນເພື່ອຫຼະກິດ ຕ້ອງດໍາເນີນປຸ່ໄຮງຂ້າສັດ ແລະ ບ່ອນຂ້າສັດຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມາດຈາກອີງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນດັງວັນ.

ສ້າລັບການ ຂ້າສັດປົກ, ວົວ, ແນ້ວ, ຫຼື ຫຼື ສັດອື່ນ ເພື່ອຈໍາເຫັນປຸ່ຕະຫຼາດສິດ, ຮັນອາຫານປະເພດ ພົງ, ອິບ, ປິນ ຫຼື ອິນງ ຕ້ອງດໍາເນີນຢູ່ອະນຸມາດຈາກອີງການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວົງງາງງານ ວົງງລັດ ແລະ ສັດຕະວະ ແຜນດໍາເນີດ.

ສັດ ປະເພດ ວົວ, ຄວາມ, ຫຼື ຫຼື ແນ້ວ ອະນຸມາດ ໃຫ້ ຂ້າ ແລະ ດົວ ເພື່ອບໍລິໄພກພາບໃນຄອບຄົວ, ໃນງານບຸນໄດ້ ແຕ່ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ອີງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຕ້ອງໃຫ້ໄດ້ຮັບການກວດກາຈາກລັດຕະວະ ແຜນບ້ານ.

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບໍາໄນ້ ຕ້ອງເປັນເຈົ້າການກໍານົດມາດຕະຖານໄຮງຂ້າສັດ ແລະ ບ່ອນຂ້າສັດ ບ່ອນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານຂອງພາກພື້ນ ແລະ ລາງກິນ.

ຜູ້ປະກອບການກ່ຽວກັບການ ຂ້າ ແລະ ດົວສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານທີ່ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບໍາໄນ້ກໍານົດ.

ມາດຕາ 53 (ປັບປຸງ) ການກວດກາອະນາໄມຊື້ນ

ການກວດກາອະນາໄມຊື້ນ ມີ ສອງຂັ້ນຕອນ ຕີ່ ການກວດກາຫ່ອນຂ້າ ແລະ ການກວດກາຫຼັງການ ຂ້າສັດ. ການກວດກາຫ່ອນຂ້າ ແມ່ນ ການກວດກາຮູ່ຮະພາບສັດທີ່ຈະບໍາເຫຼົ້າຂ້າ, ການກວດກາຫຼັງຂ້າ ແມ່ນ ການກວດກາຄວາມສະອາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຊື້ນ ແລະ ບະລິດຕະພັນສັດຫຼັງການຂ້າສັດ ທີ່ດ້າ ເປັນໄດ້ພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊື້ນ.

ການກວດກາຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄຸ້ມືການກວດກາອະນາໄມຊື້ນທີ່ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບໍາໄນ້ກໍານົດໄກບສອດຄ່ອງກັນກົດລະຫັດຄວາມປອດໄພດ້ານອາຫານຂອງລາງກິນ.

ໃນກ່ລະນີທີ່ເຈົ້າຂອງສັດ ທາງມີຈຸດປະຊົງຈໍາຫນາບຊື້ນສັດທີ່ຕ່າງໆຢ້ອນອຸປະກິເຫດນັ້ນ, ເຈົ້າຂອງສັດ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊື້ນ ຫຼື ພະນັກງານສິດຕະວະແຜດທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ເພື່ອກ່າການກວດກາ.

ໃນກ່ລະນີທີ່ກວດພື້ນວ່າ ສັດທ່ອນເຄົາເຖິງພະຍາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ຫຼື ພົບປະລິດຕະພັນສັດ ທີ່ບໍ່ແມ່ນລົມລ້າລັບການບໍລິໄພກນັ້ນ ພະນັກງານກວດກາອະນາໄມຊື້ນ ຫຼື ພະນັກງານສິດຕະວະແຜດທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍສາມາດສິ່ງໃຫ້ທ່າລາຍ ຫຼື ພະນັກງານທີ່ໃຫ້ນໄດ້ເພື່ອຈຸດປະສົງອື່ນ ແລ້ວລາຍງານດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງວົງງາງງານລົງງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດທີ່ດີນຂຶ້ນກັບໄດ້ດ່ວນ.

ມາດຕາ 54 (ໃໝ່) ການແປຮູບບະລິດຕະພັນສິດຂຶ້ນຕົ້ນ

ການແປຮູບບະລິດຕະພັນສິດຂຶ້ນຕົ້ນ ແມ່ນ ຂະບວນການປ່ຽນຮູບເປັນບະລິດກາກລັດໃຫ້ການເປັນວັດຖຸດິນເພື່ອນໄປບຸງແຕ່ງເປັນອາຫານຂອງຄົນ ຫຼື ສັດເປັນຕົ້ນ ການຂ້າ, ດົວ, ແນ້ວຂຶ້ນ ແລະ ຕີ້ອງໃນ, ດັດປະເພດຂຶ້ນ, ແຊເປັນ, ເລືອບເຕືອ ແລະ ຖຸ່ມທີ່ຂຶ້ນ ລວມທັງການຕັບລັກຄາໄຂ ແລະ ນໍາໄປມີລິດ.

ການແບ່ງຊັບຜະລິດຕະພັນເລືດຂຶ້ນຕົ້ນ ເມືອງຈ້າກ່າຍ ຕ້ອງດໍາເນີນຢູ່ສະຖາບໍ່ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ
ຢ້າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຕ້ອງປູ່ພາຍໃດການຄຸ້ມຄອງຂອງອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງຈູ້ສັດ ແລະ ສັດຕະວະ
ແພດ.

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ໌ ເປັນເຈົ້າການປະສານສິນທິບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ານົດ
ມາດຕະຖານເຕັກນິກກ່ຽວກັບສະຖານທີ່, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີລໍ່າວັບການແບ່ງຊັບຜະລິດຕະ
ພັນເລືດຂຶ້ນຕົ້ນ.

ມາດຕາ 55 (ບັນຫຼຸງ) ການເຕັນຮັກສາ, ຫຼຸມທີ່ ແລະ ການຂັນສົງຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ

ການເກັນຮັກສາ, ຫຼຸມທີ່ ແລະ ການຂັນສົງຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານ
ເຕັກນິກ ແລະ ລະບຽບການທີ່ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ໌ ກ່ານົດ.

ມາດຕາ 56 (ໃໝ່) ຜະລິດຕະພັນຄ້າຮອງຈາກສັດ

ຜະລິດຕະພັນຄ້າຮອງຈາກສັດ ແມ່ນ ອຸນ້ນຄ່ວນໃດທີ່ໜ້າຂອງສັດ ຊຶ່ງປ່ອມາດນຳມາປຸງແຕ່ງເປັນອາ
ຫານໄດ້ ເປັນຕົ້ນ ເຊົາ, ກະດູກ, ດິນ, ເລັບ ລວມທັງຜະລິດຕະພັນສັດຂຶ້ນຕົ້ນ ທີ່ບໍ່ເຫັນໄວ້ລົມຄ້າລັບການບໍ່ມີ
ໃໝ່ ຊຶ່ງຂະໜາດໃຫ້ນໍາໃຊ້ໃນຈຸດປະລິງອື່ນ.

ການປຸງແຕ່ງ, ບໍາບັດ, ເຕັນຮັກສາ, ເຕືອນບໍາຍ, ບໍາໃຊ້ ແລະ ຈ້າຫນາບຜະລິດຕະພັນຄ້າຮອງຈາກ
ສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ໌ກ່ານົດ.

ໝາວດທີ 5 ສະຫວັດດີການສັດ

ມາດຕາ 57 (ໃໝ່) ການລົງງັດທີ່ມີສະຫວັດດີການສັດ

ບຸກຄົນ, ປີເຕີນຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ຫຼື ລົງງັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼູກການລົງງັດທີ່ມີສະຫວັດດີ
ການສັດທີ່ໄດ້ແນ່ມີການໃຫ້ອາຫານ ແລະ ນໍາເດີມທີ່ເງົງພື້ນ, ຖ້າຍເຫດອາຫານ ແລະ ຄວບຖຸມອຸນຫະຫຼຸມ,
ແຮງສະຫວ່າງ, ດ້ວຍຄຸນໃຫ້ເຫັນໄສມີ, ມີຄອກທີ່ບໍ່ແຂວດ ເມືອງຈ້າກຄວນສົງງາຫຼືເຮັດໃຫ້ສັດໄດ້ຮັບ
ຫາດເວືອ ຫຼື ບາດເຈັບ. ນອກຈາກນີ້ ບ້າງຕ້ອງມີການດຸແນວສູຂະພາບ ແລະ ຕິດຕາມສັດເປັນຢ່າງດີ.

ມາດຕາ 58 (ໃໝ່) ການຂັນຄົງສັດທີ່ມີສະຫວັດດີການສັດ

ຜູ້ຂັນຄົງສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກການຂັນສົງສັດແຕ່ລະປະຍົດ ທີ່ກະຊວງ
ກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ໌ກ່ານົດ ເປັນຕົ້ນ ການກະກາງມໝາຫານະຂົນຄົງ, ການຈັບ, ປິນຈຸ, ປິນຫຼຸກ ແລະ ການ
ຂັນຍ້າຍສັດ ຕ້ອງຫຼັກເວັ້ນການເຮັດໃຫ້ສັດເຕີກການຕື່ນຕິກໃຈ, ກະວິນກະວາຍ, ກົດດັນ, ໄດ້ຮັບການຢ່າ
ລະມານ ແລະ ນາດເຈັບຫົ້ອບທີ່ຫຼຸດ.

ມາດຕາ ၆၉ (ໃໝ່) ການຂ້າສັດທີມີສະຫວັດດີການສັດ

ການຂ້າສັດທຸກປະເພດ, ຜູ້ຂ້າສັດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຂ້າສັດທີມີສະຫວັດດີການສັດໃນ
ທຸກໆຂັ້ນຕອນ ເປັນຕົ້ນ ການຟັກສັດຢູ່ໃຮງ້າຂ້າສັດ, ບັງຄັບອັດເຂົ້າຂ້າ, ເຮັດໃຫ້ສັດລະຫຼືບ ແລະ ການເອົາ
ເລືອດອອກຕ່າວບວິທີທີ່ບໍ່ເປັນການທ່າລະມານ ຫຼື ຫາວຸນສັດ ເປັນຕົ້ນ ການນໍາໃຊ້ເປັນລະເໝາະຂ້າສັດ, ການ
ຊ່ວຍດ້ວຍໄຟ້ປ້າ, ການຄົມອາຍກາກບໍ່ນີກ ຫຼື ວິທີການສະເໝາະທີ່ເຮັດໃຫ້ສັດລະຫຼືບກ່ອນການຈະເລືອດ
ອອກ.

ລ້າລັບການຂ້າສັດແບບທ່າລະມານ ຕາມປະເພນີຂອງບາງຊຸມເຜົ້ານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ໄກສະນາ, ສຶກສາອົບ
ຮົມໄດ້ມີການຈ້າກັດໃຫ້ຫຼຸດໜ້ອມຖາວອນລົງ.

ມາດຕາ ၆၀ (ໃໝ່) ການປະຕິບັດຕໍ່ສັດທິດລອງ ແລະ ສັດລົງງ່າຍ້ອສາຫາລະນະປະໄຫຍດ

ສັດທິດລອງ ແລະ ສັດລົງງ່າຍ້ອສາຫາລະນະປະໄຫຍດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດເປັນຢ່າງດີກາມ
ຫຼັກການລົງສັດທີມີສະຫວັດດີການສັດ ແລະ ການຂ້າສັດດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງດໍາເປັນດ້ວຍວິທີການທີ່ບໍ່ທ່າລະ
ມານຕາມລະບຽບການ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປໍາມີກໍານົດ.

ມາດຕາ ၆၁ (ໃໝ່) ການປະຕິບັດຕໍ່ສັດທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ

ອີງການຮົມຄອງວຽກການລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງກໍານົດລະບຽບການ, ມາດຕະການ
ຄວບຄຸມ ແລະ ຖຸແລສັດທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ ຢ້ອມຫຼັງໄດ້ສະນາກ່ຽວກັບເນີນກະທົບຂອງສັດທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ ເພື່ອ
ໃຫ້ລາຫາລະນະຊົນຮັບຊາມ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈ້າກັດຈ້ານວັນສັດທີ່ບໍ່ມີເຈົ້າຂອງ.

ພາກທີ IV

ການສົ່ງເສີມການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ ၆၂ (ປັບປຸງ) ການສົ່ງເສີມການລົງສັດ

ວັດລົງເສີມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດໍາເນີນການລົງສັດຢ່າງເປັນລະບົບ ຕ້ວຍນະໂຍ
ບາບທີ່ມີການນໍາໃຊ້ເຕັກປິກ-ເຕັກໃນໄລຊີທີ່ຫັນສະໄໝ ເປັນຕົ້ນ ການປັບປຸງ ແລະ ອະຫຍາຍແນວພື້ນສັດ
ລວມທັງແນວຂັ້ນສັດພື້ນເມືອງ, ການບຸກຜິດອາຫານສັດ, ການຍະລິດ ແລະ ລະຫວ່າງອາຫານສັດ ແລະ
ການສົ່ງເສີມດ້ານເຕັກປິກ ເພື່ອພັດທະນາການລົງສັດໃຫ້ມີປະສິດທິພົນ.

ມາດຕາ ၆၃ (ປັບປຸງ) ການສົ່ງເສີມການສັດຕະວະແພດ

ວັດລົງເສີມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ດໍາເນີນການຮັກຄາສູຂະພາບສັດ ເປັນຕົ້ນ ການບໍລິ
ການກວດກາສູຂະພາບ ແລະ ປັນປິວສັດ, ການຍະລິດ ແລະ ລະຫວ່າງປ່າ ແລະ ລະລິດຕະບັນການສັດຕະ
ວະແພດ, ການເປົ້າລະວັງ ແລະ ລາຍງານພະຍາດສັດ, ການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ, ການຄົ້ມຄອງ

ມາດຕາ 64 (ໃໝ່) ກອງທຶນເລືດທະບາການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຄະວະແດດ

ກະຊວງກະລິກາ ແລະ ຢ່າມີ ເປັນເຈົ້າການປະຄານສົມທຶນກັບພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອ
ຂ້ານອົບຄວາມຂະດວກ, ກໍາມີດະບົງການ ແລະ ປຶກອົບຮົມໃນການ ສ້າງຕົງ, ຄຸມຄອງ ແລະ ເຕືອນ
ໄຫວຂອງກອງທຶນ ໂດຍສອດຖ່ວງກັບຍຸດທະສາດ, ກິດໝາຍ ແລະ ລະບົງການ ພັດທະນາການລົງສັດ
ແລະ ການລັດຖະວະແດດ.

มาตรา ๖๕ (ใช้) ขึ้นบ าช่าวสาน ด้านก านล าวร จัด และ ก านล ัคกระยะ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບ້ານມີ ປະສານເລີມທີບກົບພາກອ່ວນອືນທຶນກຽງວຂອງ ມ້າງ, ພັດທະນາ ແລະ ຜຸມຄອງຈະປົບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານດ້ານການລົງຈັດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດປ່າງວົມສູນ ພ້ອມທັງໝົ່ງ ເລີມບຸກຄົນ, ນີ້ໃຈບຸກຄົນ ທີ່ ການຈັດຕັ້ງ ບໍ່ໄດ້ ແລະ ເນື່ອແຜດຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານດ້າງກ່າວ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ຜົປະກອບການເລັ້ນຫຼານປ່າງຖືກເກົ່າຫັນເວລາ.

มาตรา ๔๖ (ปืนป่า) กานอีกาทั้งหมด ลิขะภะกอยนั่ววังลั้ด และ ลิขะภอยนั่วคอกะจะเป็น

ລັດ ຊຸກເຊິ່ງເສີມ ການລ້າງຕົງກົມ, ລະຫະກອນລົງຈັດ ແລະ ລະມາຄົມສັດຕະວະແຜດ ເພື່ອ
ເຕີ້ມໃໝ່ຄວາມສາມັກຕີ, ທຶນຮອນ, ວິກປໍອງສັດ ແລະ ມິນປະໄຫຍດອັນຊອບທ່າຂອງຕົນ ເພື່ອມີກຳລັງແລກ
ປຽນບົດຮຽນເຖິງຊາການ ແລະ ຊົວຍເຕືອຊົງກົນ ແລະ ກັນ ແນໃສພັດທະນາການຈັດຕັ້ງລວມໜຸດ້ານ
ການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດໃຫ້ເຂັ້ມແຍງ, ອາມາດເຊື່ອມໄຍງ້ກັບລະບົບລະຫະກອນ ຫຼື ລະມາ
ຄົມວິຊາຊົນຂອງຂະໜາດພາກເລີນ ແລະ ອາກິນໃຫ້ຊູ້ເຂົ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດໃຫ້ສອດດ່ອງກັບລະບຽບພາຍໃນ
ຂອງກົມ, ລະຫະກອນລົງຈັດ ແລະ ລະມາຄົມສັດຕະວະແຜດ ທີ່ສ້າງຕົ້າເຂົ້ນ.

ພາກທີ V
ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ

ໝາດທີ 1

ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ

ມາດຕາ 67 (ປັບປຸງ) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ

ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ຜ່າມລົງຈັດ;
2. ຜ່າມລົງຈັດປ່າ;
3. ຂ່າຍບໍລິການປະສົມພັນລັດ;
4. ການປະລິດ, ວິໄຈ, ບ້າເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ, ອື່ງຫານ ແລະ ຈ້າຫາບອາຫານລັດ;
5. ການປະລິດ ແລະ ຈ້າຫຳບໍລິການລົງຈັດ;
6. ການອັບຄິງລັດ ຫຼື ບໍລິການຫາງເຕັບຮັກຄາປະລິດຕະພັນລັດ;
7. ດະຫຼາດລໍາລັບລັດມີຊີວິດ;
8. ດະຫຼາດນັດລໍາລັບລັດມີຊີວິດ;
9. ຈຸດເຕັກໄຮມ໌ສັດໄວ້ເມື່ອຈ້າຫນາຍ;
10. ຮັ້ນບໍລິການທີ່ມີການຂ້າສັດກັບທີ່;
11. ອັນນາບສັດລົງປະຈຳຮູອນ ເຊັ່ນ ໂພາ, ແມ່ວ;
12. ໄຮງຂ້າສັດ, ບ່ອນຂ້າສັດຍອບ;
13. ໄຮງ ຫຼື ທີ່ອ່າງບຸນແຕ່ງປະລິດຕະພັນລັດຂຶ້ນຕົ້ນ;
14. ການບໍາເຫຼົາ, ສິ່ງອອກ, ສິ່ງຫານ ແລະ ຈ້າທ່າຍລັດ, ປະລິດຕະພັນລັດ ແລະ ປະລິດຕະພັນລໍາຮອງຈາກລັດ;
15. ບ່ອນຫາຍຊື້ນ ແລະ ພະລິດຕະພັນລັດ;
16. ສວນສັດ;
17. ໄຮງລະກອນສັດ;
18. ການກິລາກ່ຽວກັບລັດ;
19. ໄຮງຮຽນວິຊາຊີບ ຫຼື ສູນປົກລົງບໍລິມິດຊາຫານລົງຈັດ;
20. ການສ້າງສື່ໄກສະບາ, ສາລະຄະດີ, ວາລະຄານ ຫຼື ປຶ້ມກ່ຽວກັບວິທີການລົງຈັດເມື່ອຈ້າທ່າຍ;
21. ທຸລະກິດອືນ ກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວົງກາງເລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດຕໍ່ານີ້.

ການແບ່ງຂຶ້ນຖຸມຄອງການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການດ້າງຫາກ.

ມາດຕາ ๖๘ (ປັບປຸງ) ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການສັດຕະວະແພດ

ທຸລະກິດກ່ຽວກັບການສັດຕະວະແພດ ມີດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິການກວດສູຂະໜາບ ແລະ ປິບປົວສິດ;
2. ການບໍລິການເສີມສ່ວຍລັດລົງປະຈຳຮືອນ ເຊັ່ນ ໂພາ, ແມ່ວ;
3. ການແລະລົດ, ການນໍາເຂົ້າ, ການສິ່ງອອກ, ການລົງຕ່ານ ຢ່າສັດຕະວະແພດ ແລະ ພະນິດ ດະເນັນການສັດຕະວະແພດ;
4. ຮົນຈໍາຫ່າຍປ່າສັດຕະວະແພດ;
5. ການບໍລິການກັກກັນລັດ;
6. ການບໍລິການວິໄຈພະບາດລັດ ແລະ ພະລິດຕະພັນລັດ;
7. ໄຮງຮຽນວິຊາຊີບ ຫຼື ສູນປິກອົບຮົມວິຊາການສັດຕະວະແພດ;
8. ການລ້າງລາລະຄະກ່ຽວກັບພະບາດລັດ ຫຼື ການສັດຕະວະແພດເພື່ອຈໍາຫ່າຍ;
9. ທຸລະກິດອື່ນກ່ຽວກັບການສັດຕະວະແພດ ທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງາງລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດກໍານົດ.

ການແບ່ງຂຶ້ນຖຸມຄອງການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການສັດຕະວະແພດ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການດ້າງຫາກ.

ມາດຕາ ๖๙ (ປັບປຸງ) ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບ ການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທ້າງໝາຍໃນ ແລະ ດ້າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງບິນຕໍາຮູ້ອ່າງດີເລີ່ມການອຸດອາຫະກໍາ ແລະ ການດີ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການເລິ່ງເລີມການລົງທຶນ, ກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາຍອກຫະບຽນວິຊາຫະກິດ ແນວໜັງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຫາງດ້ານວິຊາການຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງາງລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນທີ່ຮັດເຈນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຂໍອະນຸຍາດ ບໍາງເປັນລາຍລັກອັກຄອນ.

ມາດຕາ 70 (ໃໝ່) ເງື່ອນໄຂການດໍາເນີນທຸລະກິດ

ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນດັ່ງນີ້:

1. ມີເນື້ອທີ່, ທິນ, ສ້ານກງານ, ສິ່ງບຸກລ້າງ, ອຸປະກອນ, ເຕືອງມີ ແລະ ພາຫະນະຮັບໃຊ້ປ່າງເນາະສິມ;

2. มีบังคับวิธุการที่มีถ่องธรรมด้าน งานล้วงลักษณ์ ซึ่ง งานลัดตะวะແພດ ละดับชื่นทางขึ้นไปที่มีในปัจจุบันได้ผ่านงานประดิษฐ์ล้วงงานห่อใจ ล้ำลับทุลະกิดห่วงกับงานล้วงลักษณ์ ล้วนๆ ละก็เดาห่วงกับงานลัดตะวะແພດนั้น ต้องให้มีลัดตะวะແພດ ซึ่ง ยะนาบานลักษณ์ที่มีในปัจจุบันประกอบวิธุการ จำกจะมาลัดตะวะແພດ;
  3. ได้รับงานเชื้อเดิจากจะและแบบงาน และ อิจ្យานเปิกต่องห้องที่นั่นที่ห่วงห้อง;
  4. มีรูปถ่ายไว้อัน ที่อิจ្យานถูกมองว่างานล้วงลักษณ์ และ ลัดตะวะແພດเต้นรำมีถ่องธรรมด้าน เป็น.

ການດໍາເນີນຫຼວລະກິດກ່ຽວກັບ ການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດ ຈະຖືກໃຈໃນກົດປົກກົດປົກ

1. ตามການສະເໜີຂອງຜູ້ປະກອບການ;
  2. ຜູ້ປະກອບການບໍ່ປະຕິບັດຕາມການກ່າວເຕືອນຂອງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະລະແຍດ ກ່າງລັກບການຢັບຢູ່ງານປະຕິເນັດ ເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ອຸນນະພາບຂອງການດໍາເປັນຫຼຸລະກິດ;
  3. ຜູ້ປະກອບການດໍາເປັນຫຼຸລະກິດ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມການອະນຍາດ.

ການໃຈການດໍາເນີນຫຼວຂະກິດ ແມ່ນ ເພື່ອໃຫ້ທີ່ວ່າດໍາວຍຫຼວຂະກິດປັບປຸງແກ້ໄຂໃນເວລາອັນນັບນອນ, ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກການລົງລັດ ແລະ ສິດຕະວະແພດ ດ້ວຍຈຳຊີ້ງໃຫ້ດູປະກອບການຮັບຮູ້ປ່າງເປັນລາຍລັກຄ້າກອບອນ.

มาตรา 72 (๒) งานวิเคราะห์งานเข้าบินไทยและกีด

ການດໍາເປັນທຸລະກິດຫ່າງວັນການລົງທຶດ ແລະ ການອັດຕະວະແຜດຈະຖືກຢືນເຊີກໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ປະກອບການບໍ່ປິບປາ ທີ່ແກ້ໄຂຕາມເຖິ່ງນີ້ແລະ ເວລັ້ນທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນການແຈ້ງໂຮງ.

กิจกรรมนี้เป็นการฝึกหัดทักษะภาษาไทย เช่น การอ่าน การเขียน การคิด การพูด และการฟัง ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น การเล่นเกม การอ่านหนังสือ การเขียนเรื่องเล่า การคิดวิเคราะห์ และการนำเสนอ

มาตรา 73 (ใหม่) งานทะเบียน ที่ ข้อมูล งานเจ้าจ่า ใจ ภารกิจ งานบิ๊กเจ้ากิจงานค่าเป็นทักษิณ

บุกถิน, บีติบุกถิน ถึง ภานจัดตั้ง ที่ทึ่กใจ ถึง ยิกเด็ก ภานดำเนินทุลະกิดก่าวงกับภานวังจัด และ ภานฉัดตะวะແພດ ສາມາດสะเต້ຍ ถึง ຂອຫຍານຕໍ່ອິງການຂຶ້ນເທິງຂອງອິງການທີ່ແຈ້ງໃຈ ถึง ແຈ້ງຢັກເລີກນົ້ນເນື້ອນີ້ຈະບໍວນເວັບເວົາ ຖ້າຫາກຄວາມາດພື້ອດໃຫ້ເຫັນວ່າ ຕິນໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ถึง ລະບຽງການຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວ ถึง ມີຂໍ້ມູນຕູກການຫາງດ້ານວ່າຫະຍາສາດ ທີ່ຢືນໄດ້ວ່າເຫດຜົນຂອງການແຈ້ງໃຈ ຫຼື ແຈ້ງຢັກເລີກນີ້ ບໍ່ໃຫ້ດີຂ່າຍການກວ່າມເປັນຈຸ.

ໝວດທີ 2

ການຄວບຄຸມລະບົບຕ່ອງໄສເກົາການແຜນວິດສັດ

ມາດຕາ 74 (ປັບປຸງ) ການຄວບຄຸມຂໍ້ມູນລົງຈຶດ ແລະ ການລົງຈຶດຂະໜາດນົບຂອງປະຊາຊົນ

ຜູ້ປະກອບການກ່ຽວກັບໝາມລົງຈຶດທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໃນກໍານົດ ເປັນຕົ້ນ ລະຖານທີ່ຕົງ, ການອອກແບບສິ່ງກໍເຫັງ, ລະບົບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພະນາດ, ການຈັດການກ່ຽວກັບໄຮຮູໂຮອນ ແລະ ລະບົບຄອກສັດ, ອາຫານສັດ, ການດູແລຊູຂະໜາດ ແລະ ການປິ່ອງກັນພະຍາດສັດ, ການບັນທຶກຂໍ້ມູນ, ການດຸ່ມຄອງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ນັກວິຊາການ, ການບໍາບັດລົງເຄີດເຫຼືອ ແລະ ສິ່ງແວດລົ້ອມ ລວມທັງ ການຈັດການດ້ານການເກະຕູາດ ແລະ ການຈໍາເຫົາຍ.

ປະຊາຊົນທີ່ລົງຈຶດຂະໜາດນົບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຄໍາແນະນຳ ແລະ ຜູ້ມີດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບ ຖືກການລົງຈຶດທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໃນກໍານົດ.

ມາດຕາ 75 (ປັບປຸງ) ການຄວບຄຸມໄຮງເຂົາສັດ ແລະ ບ່ອນເຂົາສັດນົບ

ຜູ້ປະກອບການກ່ຽວກັບໄຮງເຂົາສັດ ແລະ ບ່ອນເຂົາສັດນົບ ຕ້ອງຮັບປະກັນດ້ານ ອຸນນະພາບ, ຄວາມສະອາກ ແລະ ຄວາມບອດໄໝໄກບໍ່ໃຫ້ເກີດເປັນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊີວິດ, ຊຸຂະພາບ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບົງບການ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກກ່ຽວກັບການຂ້າສັດ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໃນກໍານົດ ເປັນຕົ້ນ ການກໍລົງໄຮງເຂົາສັດ ແລະ ບ່ອນເຂົາສັດນົບ, ການກວດກາກ່ອນເຂົາ, ການເຂົາ ແລະ ຄົວສັດ, ການກວດກາຂະໜາໄມເຊັ່ນຫຼັງການເຂົາ, ການຈັດການດ້ານບຸກຄະລາກອນ ແລະ ນັກວິຊາການ ລວມທັງການອະນາໄມຂ້າເຊື້ອ, ການບັນທຶກລາຍງານ, ການບໍາບັດລົງເຄີດເຫຼືອ ແລະ ການປົກປັກ ຮັກສາສິ່ງແວດລົ້ອມ.

ມາດຕາ 76 (ໃໝ່) ການຄວບຄຸມອາຫານສັດ ແລະ ປ້າສັດຕະວະແນດ

ການດໍາເນີນຫຼວະກິດກ່ຽວກັບອາຫານສັດ ແລະ ປ້າສັດຕະວະແນດ ຕ້ອງຮັບປະກັນດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄໝໄດຍໍບໍ່ໃຫ້ເກີດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດ, ຊຸຂະພາບຂອງ ດິນ ແລະ ສັດ ແລະ ມີເປັນກະທົບທາງລົບຕໍ່ລະພາບແວດລົ້ອມ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບົງບການ ເປັນຕົ້ນ ການຂັ້ນທະບຽນ, ການຍະລິດ, ການກວດກາຄຸນນະພາບ, ການເຕັບຮັກອາ, ການຂົນສົ່ງ, ການຈໍາເຫົາຍ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໃນກໍານົດ.

ມາດຕາ 77 (ໃໝ່) ການຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ປາ ແລະ ສານກະດຸນເຂົ້າໃນການລົງຈຶດ

ຜູ້ປະກອບການກ່ຽວກັບໝາມລົງຈຶດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ ລະບົງບການຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ປາ ແລະ ສານກະດຸນການຈະເລີນເຕີບໄຕ ລວມທັງລະບົງບການນໍາໃຊ້ສານຄົມ ແລະ ປ້າເຂົ້າເຊື້ອຍຸໃນຂອດ ຂອງຕ້ອງໄສເກົາການຍະລິດສັດ ເປັນຕົ້ນ ການຢູ່ກົມືດອາຫານສັດ, ການຍະລິດ ແລະ ນໍາໃຊ້ອາຫານສັດ, ການ

ຂ້າເຊື້ອມະຍາດ, ການຂ້າຫຸ ແລະ ການປະສົມຂານເຄມີໃຈ່ປະລິດຕະພັນສັດທຶນຄວາມລົງງ ອາດເປັນອັນທະລາຍດໍາລູຂະພາບຂອງ ດິນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່ານໍມໍ ຕ້ອງອອກລະບຽບການ ແລະ ວ່າມີດັບສິ ຢ່າ, ຂານເຄມີ ແລະ ຄານກະຊັ້ນທີ່ດ້ວຍຫ້າມນໍໃຊ້ ພ້ອມທັງໄກຄະນາ, ແນະນໍາ ໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ມີການນໍາໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 78 (ໃຫ້) ການຄວບຄຸມການບໍລິການເປັນປົວສັດ ແລະ ການເສີມຄວບລັດລົງປະຈໍາເຮືອນ

ການດໍາເນີນຫຼວລະກິດກ່ຽວກັບການບໍລິການເປັນປົວສັດ ແລະ ການເສີມຄວບລັດລົງປະຈໍາເຮືອນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຈັບຍາເປັນວິຊາຊີບການສັດຕະວະແයດ, ຫຼັກການຄະຕວັດດີການສັດ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບການ ເປັນຕົ້ນ ອະຖານທີ່ຕັ້ງ, ບຸກຄະລາກອນ, ເຖິງມີອຸປະກອນ, ມາດຕະຖານຄວບຄຸມ ການດໍາເນີນງານ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ການເປັນທີກລາບງານ ທີ່ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່ານໍມໍກໍານົດ.

ມາດຕາ 79 (ປັບປຸງ) ການຄວບຄຸມໄຮງຮູງນວິຊາຊີບ ຫຼື ສຸນເປົກອົບຄົມວິຊາຫານລົງສັດ ແລະ ການ ສັດຕະວະແයດ

ບຸກດິນ, ຄອບໂກ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງກໍາເປັນຫຼວລະກິດ ກ່ຽວກັບການລ້າງໄຮງຮູງນວິຊາ ຊີບ ຫຼື ສຸນເປົກອົບຄົມວິຊາຫານລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແයດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກ ເປົກກ່ຽວກັບຄະຖານທີ່ສິດສອນ ແລະ ປົກປະຕິບັດ, ອົງປະກອບດ້ານລື້ຂໍ້ອ້ອ້ານວຍ, ດວວມຮຸ້ຄວາມຂາ ມາດຂອງຄຸລອນ, ມາດຕະຖານດ້ານຫຼັກສູດ ແລະ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໄຮງຮູງ ຕາມລະບຽບ ການທີ່ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່ານໍມໍກໍານົດ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 80 (ໃຫ້) ການຄວບຄຸມສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນການດໍາເນີນຫຼວລະກິດກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການ ສັດຕະວະແයດ

ການດໍາເນີນຫຼວລະກິດກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແයດ ຕ້ອງຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ອີງ ຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ ສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ລະບົບນິວວັດ ຊົ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກ ເປົກການລົງສັດ ແລະ ການບໍລິການສັດຕະວະແයດທີ່ດີ, ກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 3

ການປະກອບວິຊາຊືບລົງສັດ, ວິຊາຊືບສັດຕະວະແຜດ ແລະ ຫຼັກສູດການສຶກສາ ດ້ານການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ

ມາດຕາ 81 (ໃຫຍ່) ສະພາສັດຕະວະແຜດ

ສະພາສັດຕະວະແຜດ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍລິຫານລັດ ໄດ້ເລີບການສ້າງຕົ້ນຂຶ້ນ ດ້ວຍຄວາມຮະຫັກໃຈຂອງນັກວິຊາຊືບສັດຕະວະແຜດ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່ານີ້ ມີການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸນຄອງດ້ວຍທຶນຂອງເພື່ອໃຫ້ດໍາເນີກອາກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມ ດຸນນະມາບ, ຄວາມສ່າມາດ, ຈົນຍາບັນ, ກົດປະເມີດ, ມາດຕະຖານການປະຕິບັດງານທີ່ໃຫ້ຂອງນັກວິຊາຊືບລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ, ການດູແಡຕ້ານຮະຫວັດໃຈການສັດ ລວມທັງການກວດກາ ແລະ ການອອກໃບຢັ້ງປິນປະກອບວິຊາຊືບ ແລະ ມາດຕະຖານຕໍ່ຫຼຸດ ກ່ຽວກັບວິຊາການລົງສັດ ຫຼື ການສັດຕະວະແຜດທຸກລະດັບ.

ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່ານີ້ ປະສານເລີມທີ່ບໍລິຫານຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກໍານົດ ນິຕິກໍາ ແລະ ວິທີການພໍ່ອສ້າງຕົ້ນສະພາສັດຕະວະແຜດ ຂອງ ຂປປ ລາວ ໄດ້ພອດກ່ອງກັບການແນະນໍາຂອງອີງການຊຸຂະພາບສັດ ລາງນີ້.

ມາດຕາ 82 (ໃຫຍ່) ການປະກອບວິຊາຊືບລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ

ວິຊາຊືບລົງສັດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ນັກວິຊາການລົງສັດຊັ້ນເຕີມ;
2. ນັກວິຊາການລົງສັດຊັ້ນກາງ;
3. ນັກວິຊາການລົງສັດຊັ້ນອຸງ.

ວິຊາຊືບສັດຕະວະແຜດປະກອບດ້ວຍ:

1. ສັດຕະວະແຜດ;
2. ພະບາບານສັດ;
3. ສັດຕະວະແຜດບ້ານ,

ເຖິ່ງນີ້ໄວ້, ມາດຕະຖານ ລວມທັງລະບຽບການອະນຸຍາດ ແລະ ຄຸນຄອງວິຊາຊືບລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ໃຫ້ສະພາສັດຕະວະແຜດເປັນເງິນກໍານົດ.

ມາດຕາ 83 (ປິບປຸງ) ຫຼັກສູດການສຶກສາດ້ານການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ

ຫຼັກສູດການສຶກສາດ້ານການລົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕ້ອງໄດ້ກວດກາ, ຮັບຮອງ ແລະ ຢັ້ງປິນຈາກສະພາສັດຕະວະແຜດ ແລະ ບະຕິບັດການ ກົດໝາຍ, ລະບຽບການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ VI

ສິດ ແລະ ພັນຫະຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ລົງງ້າດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ, ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ

ມາດຕາ ๘๔ (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ພັນຫະຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ລົງງ້າດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ
ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ລົງງ້າດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ມີຄືດ ແລະ ພັນຫະ ດັ່ງນີ້:

1. ເດົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດ ລັດຖະທ່ານມະນຸນ, ກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດປ່າງ
ເຂັ້ມງວດ;
2. ປະໜິດ, ປະຕິບັດຕັກທີ່ດ້ວຍຄວາມ ຮັບເຜີດຊອບ, ບໍລິສຸດ, ລັດຊື່, ມີຄວາມຈິງໃຈ ຕາມ
ຂັບໜາບັນດຳຕົນເອງ, ວິຊາຊົນ, ການຈັດຕື່ງ, ປະຊາຊົນ ແລະ ສົງຄົມ;
3. ເປັນເຈົ້າການດໍາເນີນການ ດ້ວຍລົງທຶນໃດໜຶ່ງໄດຍ້ທັນທີ ເມື່ອພົນ ຫຼື ໄດ້ຮັບການ
ແຈ້ງວ່າມີການສົງໄສ ຫຼື ເຕັດການລະບາດຂອງພະຍາກັດ ຫຼື ເຕັດຫັດການທີ່ມີການລະເມີດກິດໝາຍ
ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງງ້າດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ;
4. ບໍ່ໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດພັນຫະອົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ
ການ.

ມາດຕາ ๘๕ (ປຶບປຸງ) ສິດຂອງຜູ້ປະກອບການ

ຜູ້ປະກອບການການລົງງ້າດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ ມີ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ກໍ່ສ້າງລົງປຸກເຊິ່ງ ແລະ ປະກອບ ເຕື່ອງນີ້, ວັດຖະກອນ ເພື່ອດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບ
ການລົງງ້າດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດຕາມການຂອ່າຍໆຈາກ;
2. ເປັນເຈົ້າກໍານະສິດກິດຈະການ ແລະ ຜາກເນີນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການດໍາເນີນກິດຈະການ
ແລະ ໄດ້ຮັບການບົກປົອງໜີດ ແລະ ປົນປະໄຕຍດອັນຊອບທ້າຂອງດົນ;
3. ໄດ້ຮັບນະໄບບາຍ, ການເຕື່ອງເຄີມ, ການເຊື່ອຍເຫຼືອ, ການແນະນຳຈາກລັດ ແລະ ພາກເສວນ
ອື່ນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ເຕັກໃນໄລຊີກ່ຽວກັບການລົງງ້າດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ;
4. ໃຫ້ເຊົາ, ໂອນ, ມອບ, ສີບຫອດ, ຫຼື, ຂາຍ, ຂະຫຍາຍ ແລະ ຢຸດເຊົາກິດຈະການຕາມລະ
ບຽບການ;
5. ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານດ້ານການລົງງ້າດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ ລວມທີ່ການແຈ້ງ
ກ່ຽວກັບເນີນການກວດກາຫຼຸລະກິດຂອງດົນ;
6. ບໍ່ໃຊ້ສິດອົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ ๘๖ (ປຶບປຸງ) ພັນຫະຂອງຜູ້ປະກອບການ

ຜູ້ປະກອບການການລົງງ້າດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ ມີ ພັນຫະ ດັ່ງນີ້:

ມາດຕາ 87 (ປັບປາ) ສິດຂອາດີບລົງໄຫວ້າ

ជីវិតិយក និង ភាព ចាប់

ມາດຕາ ๘๙ (ປັບປຸງ) ພັນທະຂອາດັບລືຢາ

ជុលវិໄមក និងបទ តាំង:

1. ເຄີເວີບ, ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງຈູດ ແລະ ການລັດຕະວະເມັດ;

2. ຕັບມົງນ ແລະ ກໍາຈັດຊື່ນລ່ວນ ຫຼື ສິ່ງເຄີດເຫຼືອຈາກການບໍລິໄມກຂອງກົນ;
3. ລາຍງານກ່ຽວກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຜູ້ປະກອບການ ໃຫ້ອີງການດຸ່ມ ດອງວົງກາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຊຳ;
4. ແຈ້ງຕໍ່ອີງການດຸ່ມດອງວົງກາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດຊຳ ມື່ອປົບເຕັນການ ວະເມີດຕັ້ງການຂະຫວັດດີການສັດ;
5. ປະຕິບັດພື້ນທະຂໍ້ມູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາກທີVII

ຂໍ້ຕໍ່ມານ

ມາດຕາ ៨៩ (ປັບປຸງ) ຂໍ້ຕໍ່ມານທົ່ວໄປ

ຫ້າມ ບຸກຄົນ, ປິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ມີ ພິດຕິກໍາ ຕັ້ງປີ:

1. ວັງງລັດຍາຍໃນບ້ານ, ໃນຕົວມີອາຍທີ່ສິ່ງເມີນກະທົບທາງລົບດໍາລົມ ແລະ ສັງຄົມ;
2. ບ່ອຍລັດຊະຊາບໃນເຢດຮຸມຊົນ ໄດ້ບະເພະປຸ່ພາຍໃນບ້ານ, ເຫດລະບານ, ນະຄອນ ແລະ ດາມທາງໝາງ;
3. ບໍາໃຊ້ຢາ, ສານຕາມ ຫຼື ສານກະທົບປະສົມໃສ່ອາຫານສັດ ຫຼື ພະລິດຕະຫັນສັດ ຫຼື ບໍາເຫົາຮ່າງກາຍລົດທີ່ມີເມີນກະທົບທາງລົບດໍາລົມ, ດູ້ບົດໄຟກ ແລະ ສິ່ງແວດລົ້ອມ ລວມທັງມີການກະທຳໄດ້ ຫຼື ທີ່ມີໃຫ້ເກີດການລະບາດຂອງພະຍາດສັດ;
4. ດ້າເບີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການວັງງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດໄແຍບບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອີງການດຸ່ມດອງວົງກາງນັ້ງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ;
5. ບໍາເຫົາ, ສິ່ງອອກ, ອົບຄົງ ຫຼື ຈ້າຫນາບຜະລິດຕະຫັນສິນຄໍກ່ຽວກັບສັດທີ່ຖືກ ຫຼື ປັນເມື່ອແຊື່ອພະບາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ລວມທັງການບໍາເຫົາ-ສິ່ງອອກຜ່ານດ້ານຊາຍແດນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດ;
6. ບໍາເຫົາ ຫຼື ສິ່ງອອກ ພະລິດຕະຫັນສິນຄໍກ່ຽວກັບສັດ ຜ້ານດ້ານຊາຍແດນທີ່ບໍ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດ;
7. ສັກລອບ ບໍາເຫົາຜະລິດຕະຫັນສັດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການກວດກາ ແລະ ປຶ້ງປົບຈາກສັດຕະວະແພດ ເປັນຕົ້ນ ຊື້ນ, ເຕືອງໃນ ແລະ ຂື່ນລ່ວນອື່ນ ທີ່ ແຜນດຸນ, ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ປະສົມສານແດນມີກ້ອງຫ້າມ;
8. ທີ່ລະມານສັດ ຫຼື ກະທຳການອື່ນ ທີ່ມີສັກລະບະໄຕດ້ຕົ້ມ, ຫາລຸນ ຫຼື ວະເມີດຕໍ່ຕັ້ງການຂະຫວັດດີການສັດ;
9. ຂໍາ, ຄົວ, ບົນໄຟກ ແລະ/ຫຼື ຈ້າຫນາບສັດທິງ, ເຈັນປ່ວຍ ຫຼື ຖາບໄດ້ບໍ່ຮູ້ລາຍເຕ ຫຼື ເປັນພະບາດລະບາດສັດ ຫຼື ມີຄານຕິກໍາຕໍ່ງ;
10. ຂໍາ, ຄົວ ສັດເມື່ອຈ້າກ່າຍ ໄດ້ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;

11. ຂ້າສັດ ທີ່ຖືພາມານ ເປັນຕົ້ນ ວົວ, ຄວາມ, ມໍາ ຫຼື ສັດອືບທີ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ
ສັງລັບ ແລະ ລັດຕະວະແයດກໍາມີດເປັນສັດຂະຫງວນເພີ້ນ;
12. ຂ້າ ແລະ ສິ່ງອອກ ຊ້າງ ຫຼື ສັດທີ່ໃກ້ຈະຊຸມພັນ;
13. ສິ່ງອອກ ວົວ ແລະ ຄວາມພັດແມ່ ອາຍຸພັນເພື່ນເມືອງ ຫຼື ສາຍພັນອືນທີ່ກາງການປະກາດ
ເປັນສັດຂະຫງວນເພີ້ນ ໄກຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸມາດຈາກກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ່າໄມ໌;
14. ຖົມຊາາ ແລະ ຊຸ່ນຄ່ວນສັດຕາບປ່າງຊະຊາຍ;
15. ໃຫ້ເຂົ້ມັນ ຫຼື ລະຫນອງຄົວຢ່າງກ່ຽວກັບສັດ, ພະລິດຕະພັບສັດ ຫຼື ຊຸ້ນສ່ວນຕິດພະຍາດ
ສັດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
16. ຊຸກເຊື້ອງ, ບ່ອມແປງ ຫຼື ຫ້າລາຍເອກະສານ, ຕາປະທັບ, ເຄື່ອງໝາຍ, ເຂົ້ມັນ ຫຼື ດົວປ່າງ
ກ່ຽວກັບສັດ, ພະລິດຕະພັບສັດ ຫຼື ຊຸ້ນສ່ວນຕິດພະຍາດອັດ;
17. ໃຫ້ ຫຼື ຂັບ ສິນບີນ;
18. ນາບຊູ, ກົດໜ່ວງຖ່ວງດີງ ແລະ ຂັດຂວາງການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງ ພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າ
ໜ້າທີ່ສັດຕະວະແຍດ;
19. ມີເນີດຕິກໍາເອີ້ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ ៩០ (ປັບປຸງ) ຂໍ້ຕ້າມສ້າລັບໝະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແຍດ
ນອກຈາກຂໍ້ຕ້າມທີ່ວ່ານີ້ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ ៨៩ ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ຕ້າມ
ໝະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແຍດ ມີ ພຶກຕິກໍາ ດັ່ງນີ້:

1. ສອບໃຊ້ສິດ, ຫ້າທີ່ ແລະ ດໍາແຫນ່ງເພື່ອຂັງກັນ, ນາບຊູ, ກົດໜ່ວງຖ່ວງດີງ ຫຼື ຮຽກເອົາ
ສິນບີນ ສິ່ງກໍໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍແວ່ເດີນປະໄຫຍຕຂອງ ລັດ, ລວມໜູ້ ແລະ ບຸກຄົນ;
2. ເນີດເນີຍຄວາມລັບຂອງ ລັດ ຫຼື ທາງລັດຖະການ, ບຸກຄົນ, ປິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ;
3. ບ່ອມແປງເອກະສານ ຫຼື ອອກເອກະຄານບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
4. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດີວຍຄວາມປະໜາດ, ເມີນເສີຍ, ອາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຈັນບາ
ບັນທຶກໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ ລັດ, ບຸກຄົນ, ປິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ;
5. ຮຽກເອົາຄ່າທ່ານງຸມ, ດ້ານລົງການ ແລະ ນໍາໃຊ້ລາບຮັບວິຊາການທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງການລະບຽບ
ການ;
6. ມີເນີດຕິກໍາເອີ້ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ພາວພິມVIII ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ມາດຕາ ៩១ (ປັບປຸງ) ຖົນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບວົງກາງນ້ຳງໍາລັດແລະ ສັດຕະວະແຜດ ພາມາດດໍາເນີນຕາມຮູບການ ໄດ້ຕື່ງ ດັງນີ້:

1. ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປະປິບປອມກັນ;
2. ການແກ້ໄຂດ້ວຍການໃກ່ຕ່າຍ;
3. ການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານ;
4. ການແກ້ໄຂດ້ວນອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເຄົດຖະກິດ;
5. ການຮ້ອງມືອງຕໍ່ລານ;
6. ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ມີຈັກສະນະສາກົນ.

ມາດຕາ ៩២ (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂດ້ວຍການປະປິບປອມກັນ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການລ້ຽງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດເກີດຂຶ້ນນີ້ ໃຫ້ຄຸກໍລະນີ ແກ້ໄຂດ້ວຍການປົກລາຫາວີ ປະປິບປອມກັນເພື່ອໃຫ້ຕ່າງປ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໄຫຍດ.

ມາດຕາ ៩៣ (ໃໝ່) ການແກ້ໄຂດ້ວຍການໃກ່ຕ່າຍ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການລ້ຽງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດເກີດຂຶ້ນນີ້ ຄຸກໍລະນີລາມາດສະເໜີແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ວຍການໃກ່ຕ່າຍຕໍ່ການຈັດຕື່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ ៩៤ (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂທາງດ້ານບໍລິຫານ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກ່ຽວກັບການລ້ຽງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດເກີດຂຶ້ນນີ້ ຄຸກໍລະນີລາມາດສະເໜີຕໍ່ອີງການຄຸມຄອງວົງກາງນ້ຳງໍາລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຫຼື ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເນື້ອມືຈາລະນາແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ອີງການຄຸມຄອງວົງກາງນ້ຳງໍາລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດຕໍ່ອີງແກ້ໄຂຂໍ້ສະໜີໂດຍກ່າວ ພາບໃນເວລາສາມສິບ ວັນລັດຖະການ.

ມາດຕາ ៩៥ (ປັບປຸງ) ການແກ້ໄຂດ້ວຍອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເຄົດຖະກິດ

ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ກ່ຽວກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດໃນການລ້ຽງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດເກີດຂຶ້ນນີ້ ຄຸກໍລະນີມີສິດສະເໜີໃຫ້ອີງການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເຄົດຖະກິດ ມີຈາລະນາແກ້ໄຂຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

มาตรา ๙๖ (ปีบุญ) งานธุรการเมือง

ໃນກໍລະນີມີເຫັດແຍ້ງກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແມດ ທີ່ຖ້ວກໍລະນີປ່າຍໃດຢ່າຍ
ນຶ່ງຫາເຫັນວ່າໃນບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທ່ານີ້ ຄຸ່ກໍລະນີມີສິດຮອງມືອງທ່ານປະຊາຊົນ ເພື່ອມີຈາກະນາ
ຕິດອິນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

มาตรา ๙๗ (ใช้) งานแก้ไขข้ออุดยงาที ปลูกสะบะสะกิน

ในกีฬานี้มีขัดแย้งกับภารกิจที่เป็นธุรกิจในภาคลั่งอัล และ การลัดตะวันแม่น้ำ มีลักษณะสากินน้ำ ถูกกีฬานี้มีสิ่งสะเทินต่อภารกิจแม้ไขขัดแย้งพยานใน ถ้าภารกิจตามกิจกรรมน้ำ ถูกใช้ประโยชน์อย่างมาก อาจจะสิ่งที่สืบทอดที่ สถาบัน ล้วนดำเนินการ

માર્ગદર્શિકા | 9

การคัมภีร์ และ การก่อตัวของอนุลักษณ์ และ สังคีตกะจะเป็น

ຄ່າວັດທີ 1

ການຄົ້ມຄອງວາງານເລົາເຊັດ ບະລຸງ ສັດຄະລະແມ່ນ

มาตรา ๙๘ (ปั๊บป้า) ให้กานถืมดอ

ລັດຖຸມຄອງວຽກງານລົງລັກ ແລະ ສັດຕະວະແຍດປ່າງລວມຊຸມ ແລະ ຍິນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທີ່ວິປະເຫດໄດ້ມອບໃຫ້ ກະຊວງກະອີກາ ແລະ ບ້ານີ້ ຮັບເນືດຊອບ ແລະ ເປັນເຈົ້າການໄດ້ບໍລິຫານ
ການປະສານຄົມທີບກັບກະຊວງອື່ນ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປຶກຄອງຫ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວ
ຮ້ອງ.

ອີງການດົມດອງວ່າງາງນັ້ງອັດ ແລະ ສິດຕະວະແພດ ປະກອບດັ່ງຍີ:

1. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້;
  2. ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;
  3. ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ເມືອງ, ແດຍສະບານ, ນະຄອນ;
  4. ຈຸງນກະສິກຳ ແລະ ປ້ານີ້ບ້ານ ຂອງໜ່ວຍເສດຖະກິດ-ການເງິນບ້ານ;
  5. ດ່ານຕາວອນກາເຊີຍຂະຈະລະບຽດ.

ມາດຕາ ៩៩ (បីបា) និង ពីរពីទីមេដារ កម្រិតវគ្គភីរៀន និង បានប្រ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ລັດຕະວະແຜດ ກະຊວງກະລິກາ ແລະ ປ່ານີ້ ມີສິດ
ແລະ ຜົນທຶນ ດັ່ງນີ້:

2. ຈັດຕັ້ງ, ເປັນຂະຫຍາຍນະໄຍບາຍ, ແຜນບຸດທະສາດ ແລະ ກິດໝາຍ ກ່ຽວກັບອົງກາງນ
ລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ເປັນລະບຽບການ, ແຜນງານ, ແຜນການ ແລະ ໄກງການລະອຽດ;
3. ໂຄສະນາ, ເນີຍແພັນນະໄຍບາຍ, ແຜນບຸດທະສາດ, ກິດໝາຍ, ດົກລົງ, ລະບຽບການ,
ແຜນງານ, ແຜນການ ແລະ ໄກງການກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
4. ກໍາເນີມມາດຕະການ ແລະ ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
5. ຊື້ນໍາ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບອົງກາງນລົງຈັດ
ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕາມສາຍຕັ້ງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
6. ສັງ, ບ້າລູງ, ພົກລະເຕັບ, ຖຸມຄອງ ແລະ ນັບໃຊ້ບຸກຄະລາກອນກ່ຽວກັບການລົງຈັດ
ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
7. ແຕ່ງຕັ້ງ, ພົກຍ້າຍ ຫຼື ປິດຕ່າແໜ່ງ ທົວໜ້າເຈົ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່
ສັດຕະວະແພດທີ່ປະຈໍາບຸດໆການສ້າກົນ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໄດ້ມີການປະສານຄືມທຶນກັບອົງການ
ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ສັງ, ມັດທະນາ ແລະ ຖຸມຄອງສະຖານທີ່ບໍລິການດ້ານວິຊາການ ເປັນຕົ້ນ ຫ້ອງວິໄຈ,
ອຸນພະນິດປາລິດຕະວະແພດ, ດ້ານກວດກາສັດຕະວະແພດ, ສະຖານທີ່ກັກກັນສັດ;
9. ສັງ ແລະ ອອກຄໍາແນະນໍາ, ຄຸນປີ, ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດ ເປັນຕົ້ນ ການປະເປີນຄວາມລ່ວງ,
ບັນຊີພະຍາດລະບາດສັດທີ່ຈໍາເປັນຕົ້ອງແຈ້ງ, ບັນຊີພະນິດຕະພັນສັດຕະວະແພດ, ການຂັ້ນທະບຽນປາລິດ
ຕະວະແພດ, ອາຫານສັດ, ວັດຖຸລືບ ແລະ ລາບເພີ່ມໄລ້ອາຫານສັດ, ເຂດຄວບຄຸມ, ກັນຊັນ ແລະ ເຂດ
ປອດພະຍາດສັດ ລວມທັງມາດຕະການກັນ ແລະ ກວບຄຸມພະຍາດສັດ ແລະ ການແຈ້ງຂໍ້ມູນຄວາມປອດ
ໄຟດໍານອາຫານ;
10. ຕົ້ນຄວ້າ, ກໍາເນີດ ແລະ ສະເໜີຈິດລືຍະສິດກໍານະພັນສັດ, ພິດອາຫານສັດ, ປາເພື່ອມືອງ
ຈ້າວັນການເປັນປົວມະນາດສັດ ຫຼື ມະລິດຕະພັນສັດຕະວະແພດທີ່ ສະບປ ລາວ ຕົ້ນຄວ້າ ຫຼື ບຸງແຕ່ງ;
11. ສັງຕາຫ່າງລະບາດວິທະຍາ ແລະ ອະບິບຖານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການ
ສັດຕະວະແພດ;
12. ອອກ, ໄຈ ຫຼື ພົກເລີກການຂອນນຸ່າກ, ບ້າເຫຼົາ, ສິ່ງອອກ ແລະ ສິ່ງຜ່ານພະນິດຕະພັນ
ສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ, ການຂອນນຸ່າກທາງກົກນວິຊາການ ໃນການດ້ານເນີນຫຼຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ
ການສັດຕະວະແພດ ຫັງເປັນລະບົບອະກະສານ ຫຼື ເອເລັກໄໂຄນິກ;
13. ອອກໃນຢັ້ງຢືນມາດຕະຖານການປະລິດ ແລະ ການບໍລິການທີ່ດີ, ການວິໄຈຄຸນນະໝາບ
ອາຫານສັດ ແລະ ປາລິດຕະວະແພດ, ໃນຢັ້ງຢືນສັດຕະວະແພດລະຫວ່າງປະເທດ ລວມທັງການໂຄສະນາ
ກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
14. ໄຈ ຫຼື ພົກເລີກຂໍ້ຕົກລົງ, ດໍາເລີ້ມ ແລະ ດໍາແນະນໍາຂ່ອງອົງການຖຸມຄອງວົງກາງນລົງຈັດ
ແລະ ສັດຕະວະແພດຂັ້ນລຸ່ມຂອງຕົນທີ່ສັດກັບກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
15. ອັບ ແລະ ພິຈາລະນາເກີ້ໄຂຄ່າກະເໜີຂອງ ບຸກຄົນ, ບົດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບ
ການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;

16. ອະນຸຍາດ ຫຼື ຮັບຮອງໃຫ້ທີ່ກົດໜ້າວ່າລະກິດກ່ຽວກັບການລົງຈຶດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ ຝົນດີ່ນ ທ້ອງວິໄຈພະນາກັດ, ອາຫານສັດ, ທ້ອງກວດ ແລະ ປິບປິວສັດ ດໍາເນີນການອອກໃບປິງຢືນດ້ານວິຊາການສະເພາະໄດ້ໜີ່ງແຫບອີງການຄຸມຄອງວິຊາການລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ;

17. ປະສານອີມທີ່ບັນຍະແນ່ງການອື່ນທີ່ກູງວ້ອງໃນການ ພັດທະນາ, ຄຸມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາວິງກາງານລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ;

18. ພິວເຕັນ ແລະ ຂ່ອມມີກັນຕ່າງປະເທດ ແລະ ອີງການຈັດຕັ້ງຂອກໃນກ່ຽວກັບການລົງຈຶດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ;

19. ລະຫຼຸບ, ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະເທດວິຊາການລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດໃຫ້ລົດຖະບານປ່າງເປັນປົກກະຕິ;

20. ບໍ່ໃຊ້ອີດ ແລະ ປະຕິບັດທັ່ນທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວປົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 100 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜົ້າທີ່ຂອງພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ

ໃນການຄຸມຄອງວິຊາການລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ມີ ອີດ ແລະ ຜົ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງ, ຜັນຂະຫຍາບນະໄຍບານ, ແຜນບຸດທະສາດ ແລະ ກົດໝາຍກ່ຽວກັບວິຊາການລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຝົນແນ່ງງານ, ແຜນການ ແລະ ໄດ້ການລະອຽດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

2. ໄຄລະນາ, ເຕີບແຕ່ນະໄຍບາບ, ແຜນບຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ແຜນງານ, ແຜນການ ແລະ ໄດ້ການກ່ຽວກັບການລົງຈຶດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ;

3. ຊື້ນໍາ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຕິກິງ, ດໍາເລີ້ມ, ດໍາແນະນຳ, ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບວິຊາການລົງຈຶດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດຂອງທ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້ເມືອງ, ເຫດສະບານ, ນະຄອນ;

4. ອົງເລີມ ການບໍາລຸງ, ບົກລະດັບ ແລະ ຄຸມຄອງ, ບໍ່ໃຊ້ບຸກກະລາກອນ ກ່ຽວກັບການລົງຈຶດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ;

5. ພັດທະນາ ແລະ ຄຸມຄອງກ່ຽວກັບກວດກາລັດຕະວະແຜດ, ທ້ອງວິໄຈພະນາກັດ, ລະຖານທີ່ກ່ຽວກັບສັດຕາມການຄອບໝາຍຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ້;

6. ເຂົ້າຮ່ວມການປະຕິບັດວິຊາການວິຕະກະຄວາມລ່ວງ, ລະເຫັນລາຍຊື່ພະບາດເຂົ້າບັນຊີມະຍາດລະບາດລັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ແລະ ຢະລີດຕະເພີບສິບດ້າກ່ຽວກັບສັດທີ່ເຕັ້ງຄວນຄຸມ ແລະ ທີ່ອັດທີ່ມີ;

7. ດັບກ່າເຂົ້າມູນກ່ຽວກັບລາຍການອາຫານສັດ ແລະ ປ້າລັດຕະວະແຜດ, ວັດຖຸດີບ ແລະ ລານເພີ່ມໃຊ້ອາຫານລັດ;

8. ກໍານີດຂອດຄຸມພະຍາດລະບາດສັດ ແລະ ບໍ່ໃຊ້ມາດຕະການກັນ ແລະ ດອບຄຸມພະຍາດສັດ;

9. ປະຕິບັດຄໍາສັງຕາມສາຍຕິ່ງ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ມາດຕະການຄອບຄຸມ ແລະ ໄດ້ຕອບການລະບາດຂອງພະນາກັດ ແລະ ປະຕິບັດແຜນຮອງຮັບ ຫຼື ລູກເລີບ ໃນການກັນ ແລະ ຄວນຄຸມພະຍາດສັດ;

ယາດສັດທີກະຊວງກະຊືກໍາ ແລະ ບ້າໄມ້ ກໍານົດ;

10. ລ້າງຕາຫ່າງລະບາດວິທະຍາສັດຕະວະແයດ ແລະ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແයດ;

11. ອອກ, ໄຈະ ຫຼື ປົກເລີກໃນບະບຸບາດທາງດີກວິຊາການ ໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແයດຕາມການແບ່ງຂຶ້ນດຸມຄອງ;

12. ໄຈະ ຫຼື ປົກເລີກຫຼືປົກລົງ, ດ້ວຍໜັງ ແລະ ດ້ວຍໜັງນໍາຂອງອີງການດຸມຄອງວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແයດຂຶ້ນອຸ່ນຂອງດິນ ທີ່ຂັດກິບກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

13. ອັບ ແລະ ພິຈາລະນາເພົ່າໄຂ່ຈໍາສະເໜີຂອງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດພາບໃນແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງຂອງຄົນ;

14. ປະສານເລີມທີບກັບຍະແຫຸງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການດຸມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ສິ່ງເລີມວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດພາບໃນ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ;

15. ພິວເຕັນ ແລະ ອ້ອມມີກັບຍະແຫຸງການອື່ນ ຫ້າງພາບໃນ ແລະ ດ້າງປະເທດກ່ຽວກັບການ ພັດທະນາ ແລະ ດຸມຄອງວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຂຶ້ນທີ່;

16. ລະຫຸບ, ລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ດ້ກະຊວງກະຊືກໍາ ແລະ ບ້າໄມ້ ແລະ ອີງການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;

17. ບໍ່ໃຊ້ລົດ ແລະ ປະຕິບັດຫົ່າທີ່ອື່ນ ດານທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 101 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ຂອງຫຼືອງການກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ້ ເມືອງ, ແກຊະບານ, ນະຄອນ ໃນການດຸມຄອງວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ຫຼືອງການກະສິກໍາ ແລະ ບ້າໄມ້ ເມືອງ, ແກຊະບານ, ນະຄອນ ມີ ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ ດ້ວຍ:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໄບບາຍ, ແຜນບຸດທະສາດ ແລະ ກິດໝາຍກ່ຽວກັບວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ;

2. ເນີຍແຜ່ນະໄບບາຍ, ແຜນບຸດທະສາດ, ກິດໝາຍ, ລະບຽບການ, ແຜນງານ, ແຜນການ ແລະ ໄກງການກ່ຽວກັບການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດພາບໃນ ເມືອງ, ແກຊະບານ, ນະຄອນ ຂອງດິນ;

3. ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເປີນດີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຫຼືປົກລົງ, ດ້ວຍໜັງ, ດ້ວຍໜັງນໍາ, ມາດຕະການ ແລະ ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບວົງກາງນັງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດພາບໃນ ເມືອງ, ແກຊະບານ, ນະຄອນຂອງດິນ;

4. ສະຫັນບໍາລຸງ, ປົກລະດັບບຸກຄະລາກອນດີການການລົງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຍດພາບໃນ ເມືອງ, ແກຊະບານ, ນະຄອນຂອງດິນ;

5. ເັັນຄວ້າ ແລະ ບ້າສະໜີ ແຕ່ກໍາຕັ້ງ, ພົກປ້າຍ ຫຼື ປົດຕໍາແຫ່ງພະນັກງານ-ສັດຕະກອນ, ເຈົ້າຫົກທີ່ສັດຕະວະແຍດທີ່ປູໃນການດຸມຄອງຂອງດິນຕໍ່ຂຶ້ນທີ່ເປົ້າເພື່ອພິຈາລະນາ;

- ເຊົ້າຮ່ວມການປະຕິບັດລວງກາງການລົງທຶນກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດທະວະແຜດຕາມຂອບເຂດກວມຮັບຜິດຊອບຂອງດີນ ແລະ ການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນທີ່;
- ເກີບກໍາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລວກການອາຫານລັດ ແລະ ປ່າສັດຕະວະແຜດ, ວັດຖຸດີບ ແລະ ອານພື້ນໃສ່ອາຫານລັດ;
- ກໍານົດຂະດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດລັດ ແລະ ຈິດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດລັດ;
- ປະຕິບັດຄໍາສັ່ງກາມສາບຕັ້ງກ່ຽວກັບມາດຕະການຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດລັດ, ແຜນຊຸກເລີນ ແລະ ແຜນຮອງລັບການລະບາດພະຍາດລັດທີ່ກະຊວງ ແລະ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ກໍານົດ;
- ອ້າງຕາຫ່າງລະບາດວິທະຍາສັດທະວະແຜດ ແລະ ລະບົບຖານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດລ້າລົບ ເມືອງ, ໜະຄອນຂອງດີນ;
- ຮະຫຼີອອກ, ໄຈະ ຫຼື ພິກເລີກໃນຂະນະມາດທາງດ້ານວິຊາການ ໃນການດ້າເປັນຫຼວະກິດ ກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດທະວະແຜດ ຕາມຂອບເຂດກວມຮັບຜິດຊອບຂອງດີນ ແລະ ການມອບໝາຍຂອງຂັ້ນທີ່;
- ຮະຫຼີໃຈ ຫຼື ພິກເລີກລະບົບການຂອງບັນທຶກສິດກັບກົດໝາຍ ແລະ ລະບົບການລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ;
- ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ່ໄຂດໍາລະຫຼີຂອງບຸກດິນ, ນິຕິບຸກດິນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການລັດຕະວະແຜດ ພາບນີ້ ເມືອງ, ໜະຄອນຂອງດີນ;
- ປະສານຄົມທີບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບຂະແໜງການອື່ນກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມດອງວົງກາງການລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດພາຍໃນ ເມືອງ, ໜະຄອນຫຼວງ, ນະຄອນຂອງດີນ;
- ຮະຫຼີ, ລາບງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລວງກາງການລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ໃຫ້ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ແວງ, ນະຄອນຫຼວງ ແລະ ອົງການປິກຄອງເມືອງປ່າງປັນປິກກະຕິ;
- ບໍ່ໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບົບການ.

ມາດຕາ 102 (ປັບປຸງ) ສິດ ແລະ ຜ້າທີ່ຂອງຈຸງນະກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ບັນ ຂອງໜ່ວຍແສດຖະກິດ-ການຕົ້ນບັນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງວົງກາງການລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດຂອງບັນ ຈຸງການລົງລັດ ແລະ ການປະມົງທີ່ຂັ້ນກັບຈຸງນະກະສິກຳ ແລະ ປ່ານີ້ບັນ ຂອງໜ່ວຍແສດຖະກິດ-ການຕົ້ນບັນ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຸ່ງປີ ສິດ ແລະ ຜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

- ຜົບແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂາວສານ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບົບການກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດທະວະແຜດໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ເປັນຜູ້ນໍາມາປະຊາຊົນເຂົ້າຮວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ເມົາລະວັງ ແລະ ລາບງານສະພາບການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ ແລະ ເຊົ້າຮ່ວມຂະນວນການກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດລັດ;
- ເຊົ້າຮ່ວມໃນການໄກເກີບບັນຫາກ່ຽວກັບລວງກາງການລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດພາຍໃນບັນຂອງດີນ;

4. **ເຂົ້າຮວມປີກອົບຄືມໝີ່ປີກລະດັບພາງດ້ານວິຊາການລົງຈັດ** ແລະ **ສັດຕະວະແພດ** ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ;
5. **ດ້ານ ແລະ ລະກົດກັ່ນການລັກລອບການນໍາເຂົ້າສັດ** ແລະ **ຜະລິດຕະພັນສັດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ** **ເຫັນພາຍໃນບ້ານ ລວມທັງການກະທ່າອື່ນ** ທີ່ກໍໄດ້ຕີດມີການແພ່ລະບາດຂອງນະບາດສັດ ແລະ **ມີເຊີນ** **ກະທົບຕໍ່ສັງແວດລ້ອມ;**
6. **ດ້ານປັນການກວດກາຮະພາບ** ແລະ **ປິນປົວສັດຂັ້ນຕົ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງຈັດ** ຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງເຈົ້າຂອງສັດ ໂດຍປະຕິບັດຕາມດໍາແນະນໍາທີ່ອີງການຖຸມຄອງວົງກາງນົງຈັດ ແລະ **ສັດຕະວະແພດຕໍ່ກໍານົດ;**
7. **ເຂົ້າຮວມຈັດຕີ່ປະຕິບັດການຂັ້ນທະບຽນຢືນສັດ** ແລະ **ອັກປາກັບພະບາດສັດ;**
8. **ບັນທຶກຂໍ້ມູນສັດລົງພາບໃນບ້ານ ເປັນຕົ້ນ ການຕິດ, ການຕາຍ, ການຕິດພະບາດ, ການເກືອນບໍ່ຍັດເຂົ້າ ຫຼື ອອກຈາກບ້ານ;**
9. **ລະຫຼຸບ, ລາຍງານເພີນຂອງການຈັດຕີ່ປະຕິບັດວົງກາງນົງຈັດ** ແລະ **ສັດຕະວະແພດ** **ພາຍໃນບ້ານໃຫ້ອີງການປົກຄອງບ້ານ** ແລະ **ຫ້ອງການກະລິກາ** ແລະ **ປ່າໄນ້ມືອງ, ໜັດຂະບານ, ນະຄອນ** **ປ້າງເປັນປົກກະຕິ;**
10. **ບໍ່ໃຊ້ລືດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ** ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 103 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ທົ່າທີ່ຂອງດ້ານກວດກາສັດຕະວະແພດ

ໃນການຖຸມຄອງວົງກາງນົງຈັດ ແລະ **ສັດຕະວະແພດດ້ານກວດກາສັດຕະວະແພດ** ມີ **ສິດ** ແລະ **ທົ່າທີ່** **ດັ່ງນີ້:**

1. **ຈົດຕີ່ປະຕິບັດນະໄບບາຍ, ແກນຫຼຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວົງກາງນົງຈັດ ແລະ **ສັດຕະວະແພດ;****
2. **ສະກັດກັ່ນການລະເມີດກົດໝາຍ** ແລະ **ລະບຽບການກ່ຽວກັບການນົງຈັດ** ແລະ **ການສັດຕະວະແພດ;**
3. **ກວດກາ, ອ່ານວບຄວາມສະກອກໃຫ້ແກ່ການນໍາເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ ແລະ ອິນເສົ່າປ່ານເລັດ, ຜະລິດຕະພັນສັດເກມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;**
4. **ກວດກາ, ພິຈາລະນາ ແລະ ບັງວິນຄວາມຖຸກດ້ອງຂອງນະລິດຕະພັນອື່ນເກົ່າກ່ຽວກັບລັດ ແລະ ເອກະລານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການນໍາເຂົ້າ ແລະ **ສິ່ງອອກ;****
5. **ນໍາໃຊ້ມາດຕະການຮູ້ອານາໄມສັດ ເປັນຕົ້ນ ກັກ, ແກ່າປ່ງວ, ສິ່ງກົວປ່າງໄປວິຈ, ບໍານົດ, ປະຕິເສດການນໍາເຂົ້າ, ສິ່ງກັບຄືນ, ຫ້າລາຍສັດ, ຜະລິດຕະພັນສັດ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ປິນເປື້ອນດ້ວຍເຊື້ອນພະບາດ ສັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ;**
6. **ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການກະທ່າເນີດ** ແລະ **ລາຍງານໃຫ້ການຈັດຕີ່** ແລະ **ເຈົ້າທ່າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພື້ນແກ່ໄຂຕາມກົດໝາຍ** ແລະ **ລະບຽບການ;**
7. **ເກັບຄ່າກໍານຽມ** ແລະ **ຄ່າບໍລິການດ້ານວິຊາການຕາມລະບຽບການ;**
8. **ປະສານສົມທີບກັບພາກລວມອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ** **ໃນການຈັດຕີ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ;**

9. ສະຫຼຸບ, ລາຍງານການຈັດຕີປະຕິບັດວຽກງານຂອງເຄີນ ໃຫ້ອີງການຄຸມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕາມການແບ່ງຂັ້ນຄຸມຄອງປ່າງເປັນປົກກະຕິ;

10. ບໍ່ໄຊຮືດ ແລະ ປະຕິບັດຫັ້ນທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍາປົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 104 (ໃໝ່) ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ຂອງຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີ ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ປະອານຄືມທີບກັບຂະແໜງການ ກະຊີກໍາ ແລະ ປ້ານີ້ ຕາມພາລະນິຍາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເກີນໃນການລ້າງແນບ, ຈັດແບ່ງງິນປະມານ, ວິງທຶນ, ກໍ່ສັງເໝັນຖານໄຄງ່ລ່າງ, ຈັດຫາ ແລະ ພົກປັກຮັກຂອງທານທີ່ບໍລິການ, ວັດຖະປະກອນ, ຊ່ວຍເຫຼືອ, ອ້ານວຍຄວາມສະດວກ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນເປັນໄດ້ໃຫ້ມີການແບ່ງຂອບເຂດການ ດົມຄອງການຕະເລີດ, ການບຸງແຕ່ງປະລິດຕະຫັນສັດຂັ້ນຕົ້ນ, ການຈໍາຫ່າຍ ແລະ ການຊົມໃຊ້ຂະລິດຕະຫັນສັດໃຫ້ຊັດເຈນ ເພື່ອຮັບປະກັນດຸນນະໝາຍ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານຕໍ່ຜູບໄມກ.

ໃນກໍລະບົບປິຈາເປັນ, ກະຊວງກະຊີກໍາ ແລະ ປ້ານີ້ ສາມາດມອບໝາຍຫັ້ນທີ່ປ່າງເປັນລາຍລັກຊັກຂອນ ໃຫ້ການຈັດຕີ, ຜ່ວມງານ ຫຼື ບຸກຄົນໃດໆນີ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ເພື່ອໃຫ້ປະຕິບັດຫາງໜ້າວຽກແກບອີງການຄຸມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ພາບໃນໄລຍະເລາທີ່ແນ່ນອນ.

ໝວດທີ່2 ການກວດກາວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ

ມາດຕາ 105 (ປິບປຸງ) ອີງການກວດກາ

ອີງການກວດກາວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ອີງການກວດກາພາບໃນ ຊຶ່ງແມ່ນ ອີງການຕຽວກັນກັບອີງການຄຸມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍາປົດໄວ້ໃນມາດຕາ 98 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ອີງການກວດກາພາບນອກ ຊຶ່ງແມ່ນ ສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະພາປະຊາຊົນຂຶ້ນແຂວງ, ອີງການກວດລອບແຫ່ງລັດ, ອີງການກວດກາລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອີງການຈັດຕີມະຫາຊົນ, ສື່ມວນຊົນ ແລະ ມິນລະເມືອງ.

ມາດຕາ 106 ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ຂອງອີງການກວດກາ

ອີງການກວດກາວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແຜດ ມີ ສິດ ແລະ ຫັ້ນທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ກວດກາຫາບຈັດຕີປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ;
2. ກວດກາກົດຈະການ ລວມທັງການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແຜດ;

3. **ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີ ກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;**

4. ສະເໜີໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອອກຄໍາຂ້າງ ໄຈະ ຫຼື ພິກເຕີກ ການດີເປັນຫຼຸດກົດກ່ຽວກັບການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຫຼື ໄຈະການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຖ້າເຕັ້ນວ່າມີການກະທ້າທີ່ຈະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;

5. ນິວໜັນ, ປະລານສົມທຶນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ປຸ ຊຸນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິດ ແລະ ຫ້າຫີ່ຂອງເກີນ;

6. ຂະຫຼຸບເປັນຂອງການປະຕິບັດວຽກງານກວດກາຕ່ວະໄລຍະ ແລະ ລາຍງານໃຫ້ຂັ້ນເທິງ ຜັດເກີນຢ່າງເປັນປີກກະຕິ.

ມາດຕາ 107 (ໃໝ່) ທົວໜ້າເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ທົວໜ້າເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ພະນັກງານ ທີ່ລັດຖະມິນຕິກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ເປັນຜູ້ແຕ່ງຕົ້ງໃຫ້ເປັນຜູ້ຊື່ນໍາ ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໂດຍມີຕໍາແໜ່ງເປັນທີ່ວ້າ ຫຼື ຄະນະກົມຂອງກົມທີ່ຮັບເປົກຊອບວຽກງານກວດກາການລົງຈັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ.

ສິດ ແລະ ຫ້າຫີ່ຂອງທົວໜ້າເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ດັ່ງຕໍ່ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຊຸນການປະຕິບັດວຽກງານຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
2. **ເຂົ້າຮ່ວມການກວດກາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຫຼື ກວດກາເກີນ ພາຍຫຼັງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໄດ້ກວດກາແລ້ວ;**
3. ກວດກາບິດລາຍງານ, ບິດນັນທຶກ ຫຼື ປິດແຈ້ງເຕືອນຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.

ນອກຈາກນີ້ ບໍ່ມີໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບເງິດຊອບ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 108 ຂອງກົດໝາຍຂະບັບນີ້.

ມາດຕາ 108 (ປັບປຸງ) ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕົ້ງ ຫຼື ໄດ້ຮັບການປິກອົບຮົມປິກລະດັບຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດໃນການກວດກາວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດປ່າງເປັນລະບົບຈາກອີງການຖຸມຄອງວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ. ສໍາເລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ້ານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ດ້ານປະເພນີ້ ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕົ້ງຈາກ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າອຸງນະຄອນຫຼວງ ໄດຍປະຄານສົມທຶນກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ບໍາໄມ້ ບິນພື້ນຖານ ມາດຕະຖານ ແລະ ດໍາເນັ້ນງານທີ່ກໍານົດໄວ້.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດມີສິດ ແລະ ຫ້າຫີ່ດັ່ງນີ້:

1. ໄຄສະນາ, ເມືຍແຜ, ແນະນໍາກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານລົງຈັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ;
2. ກວດກາ ແລະ ອົງປົນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງເອກະລານ ດ້ານຊູ້ານາໄມສັດ ແລະ ເອກະລານອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ;

3. กວດກາລັດ, ພາຫະນະ ແລະ ຫີບທີ່ປັດໄນ ຫຼື ເຂດຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດລັດ ແລະ ເຕັບຕົວຢ່າງຈາກລັດ, ຫຼື ສ່ວນກິດພະຍາດລັດ, ພະລິດຕະພັນລັດ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ອີງໄສ ສຶງໃປວິຈາໃນກໍລະນີອີງໄສ ຫຼື ຕິດແບດພະຍາດລັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ;
4. ເຂົ້າໄປລະຖານທີ່ ຫຼື ເຂດບຸກຄົນໄດ້ໜຶ່ງ ທີ່ອີງໄສ ຫຼື ມີການລະເມີດກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຕາມທີ່ໄດ້ຮັບຈາຍງານປ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ;
5. ລາຍງານກໍລະປີຢືນພະຍາດລັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ;
6. ສັງກັກ, ແຜນປ່ງວົງ, ບ້ານັດ, ປະຕິເຄືດການນໍາເຫົ້າ, ສິ່ງຄືນ, ທ່າລາຍ ຫຼື ປະຕິບັດມາດຕະການດ້ານຊູຂານໄນ້ອື່ນຕໍ່ລັດ ແລະ ພະລິດຕະພັນລັດທີ່ຕິດ ຫຼື ປິນຕື່ອນພະຍາດລັດທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງແຈ້ງ ຫຼື ມາຈາກເຂດຄວບຄຸມພະຍາດລະບາດລັດ;
7. ຕິດຕາມ ແລະ ບັນທຶກກ່ຽວກັບການເປີດພັດລະດຸຫຼຸມທີ່ ແລະ ການຄ່າງມຸ່າຍເລີດຕະພັນສື່ນເກົ່າກ່ຽວກັບລັດ;
8. ນໍາໃຊ້ມາດຕະການດ້ວຍລະເມີດກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຕາມກວມຮັບເຜີດຊອບຂອງຕົນ ລວມທີ່ການມີດຂອງກາງ, ລະເຫັນໃຫ້ກັກຕົວຜູ້ລະເມີດ ແລະ ປະກອບເຂກະຊານຢືນຕໍ່ເຈົ້າຫ້າທີ່ຕໍ່າຫຼວດ;
9. ປະສານສົມທີ່ບັນດາເຈົ້າຫ້າທີ່ອື່ນ ແລະ ອົງການມີກົດອ່າງຫຼອງຫຼຸນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການປະຕິບັດຫ້າທີ່ຂອງຕົນ;
10. ຄະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານການເຕືອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນ ໃຫ້ແກ່ອີງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ທີ່ເກີນຂຶ້ນກັບ ປ່າງເປັນມີກະທີ;
11. ນໍາໃຊ້ອີດ ແລະ ປະຕິບັດຫ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 109 (ໃໝ່) ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ມີ ເນື້ອໃນ ຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
2. ການປະຕິບັດຫ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າຫ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
3. ການເຕືອນໄຫວວຽກງານ ແລະ ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ;
4. ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການກ່ຽວກັບວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ.

มาตรา ๑๐ (ปืนปุ่ง) ชุมชนกานกอตกา

กานกอตกาเปรชุมกาน ดังนี้:

๑. กานกอตกาตามลະบົບປຶກກະຕິ;
๒. กานกอตกาໄດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລວງໜ້າ;
๓. กานกอตกาແບບຊຸກເຄືນ.

กานกอตกาຕາມລະບົບປຶກກະຕິ ແມ່ນ ການກອດກາທີດໍາເນີນໄປຕາມແຜນການ ບ້າງຊັບປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດວິລາຂັ້ນແນ່ນອນ.

ການກວດຫາໄດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດການອກແນນ ເນື້ອເຕັນວ່າມີຄວາມຈໍາເປັນ ໄດຍແຈ້ງໃຫ້ເຫັນພາບຖືກກວດກາຮູ້ລວງໜ້າ.

ການກວດຫາແບບຊຸກເຄືນ ແມ່ນ ການກວດກາແບບຮົບດ່ວນ ໄດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເຫັນພາບຖືກກວດກາຮູ້ລວງໜ້າ.

ພາກທີ X

ວັນສັກປາກັນພະຍາດສັດແຫ່ງຊາດ, ເຕືອງແບບ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະຫັບ

มาตรา ๑๑๑ ວັນສັກປາກັນພະຍາດສັດແຫ່ງຊາດ

ລັດຖະບານ ກໍານົດເອົາວັນທີ ۱۱ ເດືອນ ພະຈິກ ເປັນວັນສັກປາກັນພະຍາດສັດແຫ່ງຊາດ.

มาตรา ๑๑๒ (ปืนปุ่ง) ເຕືອງແບບ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະຫັບ

ອີງການດຸ່ມດອງວົງກາງນົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແයດມີ ເຕືອງແບບ, ເຄື່ອງໝາຍ, ບັດເຈົ້າ ທີ່ມີສັດຕະວະແຍດ ແລະ ຕາປະຫັບ ເພື່ອນໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຕືອນໄຫວວຽກງານທາງລັດຖະບານ ໄດຍ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ້າໄມ ເປັນຜູ້ກໍານົດ.

ພາກທີ XI

ນະໄຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

มาตรา ๑๑๓ ນະໄຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ປິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕິ່ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເຕັ້ມ ໃນການຈັດຕິ່ງປະຕິບັດກິດຫາຍສະບັບນີ້ ເປັນດີ່ນ ການປະຕິບັດວຽກງານໃນການ ດຸ່ມດອງ, ກວດກາ, ໄຄສະນາ, ເນີຍແຜ່, ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື, ລາຍງານ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ເຊົ້າຮວມຈັດຕິ່ງປະຕິບັດວຽກງານນົງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແຍດ ປ້າຫົວຫັນ ຈະໄດ້ຮັບການຢ້ອງບໍ ແລະ ນະໄຍບາຍຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 114 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ບົດບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກກ່າວເຕືອນ, ສຶກຂ້າ ອິບຮົມ, ລົງລົງໃນ, ປັບໃຫຍ່, ໄຊີແທນຄ່າເສຍຫາຍແໜ່ງ ຫຼື ລົງໄທກຫາງອາຍາ.

ມາດຕາ 115 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການກ່າວເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ມີລັກສະນະເປົາ ອົງການເຊີ່ມຄອງວຽກງານລົງລັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງກ່າວເຕືອນ ແລະ ເຮັດ ບົດບັນທຶກໄວ້. ຖ້າເປັນການລະເມີດຂໍ້ຕ້າມ ທີ່ບໍ່ເປັນການກະທ່າມີ້ດ້ານຫາຍອາຍາ ຫຼື ບໍ່ເປັນຂັ້ນຕະລາຍລ້າຍ ແຮງຄ່ອງສັງຄົມ ແດ້ຜູ້ລະເມີດຫາຍາມີຄວາມຈິງໃຈລາຍງານ, ຮັບສາລະພາບຕໍ່ການກະທ່າທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຄົນ ກ່າຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ຢ່າງເປັນລາຍລັກຂ້ອກຂອບ.

ມາດຕາ 116 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຫາງວິໄນ

ພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າຫ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຊົ່ງບໍ່ເປັນການກະທ່າມີດ ຫາຍອາຍາ ຈະຖືກລົງວິໄນ ເປັນຕົ້ນ ໄຈການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຊື່ວຄາລ, ພິກຍ້າບໜ້າທີ່, ປິດຕໍາແຫ່ງ ຫຼື ໄລ ອອກຈາກລັດຖະການຕາມກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 117 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການປັບໃຫຍ່

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຊົ່ງບໍ່ເປັນການກະທ່າມີດຫາຍ ອາຍາ ເປັນຕົ້ນ ດໍາເນີນຫຼວລະກິດກ່ຽວກັບການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈະຖືກປັບໃຫຍ່ ຫຼື່ງໆຫ້າ ຂອງມູນຄ່າ ລັດ, ພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ ຫຼື ດໍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ທີ່ຈະຖືກປະຕິບັດນີ້ນ. ໃນກ່ະລະນີມີການລະເມີດເປັນກັ້ງທີ່ສອງ ຫຼື ເປັນອາຈິນ ຈະຖືກປັບໃຫຍ່ ຂອງໜ້າ ຂອງມູນຄ່າລັດ, ພະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບລັດຕາມລາຄາທີ່ອງຕະຫຼາດ ຫຼື ດໍາບໍລິການດ້ານວິຊາການ ທີ່ ຈະຖືກປະຕິບັດນີ້ນ.

ມາດຕາ 118 (ໃໝ່) ມາດຕະການຫາຍແໜ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຊົ່ງກ່າວມາເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມທີ່ດິນໄດ້ກ່າວີ້ນ.

ມາດຕາ 119 (ປັບປຸງ) ມາດຕະການຫາງອາຍາ

ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກິດໝາຍສະບັບນີ້ ຊົ່ງເປັນການກະທ່າມີດຫາຍອາຍາ ຈະຖືກລົງໄທດຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວິດໄວ້ໃນກິດໝາຍອາຍາ ແລະ ກິດໝາຍອື່ນທີ່ກ່າວມີດໃຫດຫາຍອາຍາ.

ພາກທີ XII
ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 120 ການຈັດຕຶງປະເທິບັດກົດໝາຍ

ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕຶງປະເທິບັດກົດ
ໝາຍຂະບັບນີ້.

ມາດຕາ 121 (ປັບປຸງ) ຜົນລັກສິດ

ກົດໝາຍຂະບັບນີ້ ມີເປັນສັກສິດ ມັນແຕ່ວັນ ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ
ໄດ້ອອກຈັດຖະກິດປະກາດໃຊ້ ແລະ ພາຍຫຼັງໄດ້ລົງໃນຈົດໝາຍເຫັນທາງລັດຖະ
ການ ສືບຫ້າວັນ.

ກົດໝາຍຂະບັບນີ້ ບໍ່ມີແນວໃຈ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການລົງລັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ຂະບັບ
ເລກທີ 03/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ກໍລະກົດ 2008.

ຂໍ້ກໍານົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍຂະບັບນີ້ ລົວແຕ່ຖືກບົກເລີກ.

